

d'Oude Binnenstad

Kwartaaluitgave van de samenwerkende bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad. Gratis huis-aan-huis verspreid in de oude binnenstad.

De fonkelende buttplug

Brokjes voor de poes, speelgoed voor de klanten. > 3

Naar het IJ! ... en kilometers terug

Thomas Rosenboom volgt elke dag opnieuw zijn eigen voetstappen. > 5

Manga, vinyl en meeneem-eten

Met passie verzameld, verkocht, gekookt, gehaald of gebracht. > 6, 8, 9

Bedreigde culturele bakens

'Als je die opgeeft, komen ze nooit meer terug.' > 11

Mascha ten Bruggencate, stadsdeelvoorzitter

'Het werd in één klap duidelijk!'

OLAV ULRICH

Dat het in de binnenstad en op de Wallen anders moet, vindt eigenlijk iedereen. Stadsdeelvoorzitter Ten Bruggencate is samen met burgemeester Halsema en wethouder Everhardt bestuurlijk verantwoordelijk voor de 'Aanpak Binnenstad'. En ja, het centrum van de stad staat een grote verandering te wachten.

Welke kant moet het op met de binnenstad?

Ten Bruggencate: 'Vanaf mijn aantreden in 2018 zag ik verandering van de binnenstad als mijn grootste opdracht. De vraag is dan: hoe gaan we dat doen, waaruit bestaat die verandering dan precies, afgezien van meer politie en handhaving. De onderbuik voorbij, alles in kaart brengen. Wat willen we niet, en vooral: wat willen we wél. We waren met veel partijen in gesprek, uiteraard met bewoners, maar ook met sekswerkers en ondernemers vanuit allerlei branches. Door corona viel alles stil. Economisch een drama natuurlijk, vooral voor de culturele sector, de goedwillende horecaondernemers en de clubs niet te vergeten – maar het maakte ook een paar dingen heel erg duidelijk. Het leek alsof de hele binnenstad stilviel. Maar dat was niet zo. Bij het Amstelveld, ik woon daar in de buurt, zag je juist iedereen lokaal kopen. Maar als je naar het hart van de stad liep ... de Wallen waren totaal uitgestorven. Kort daarna in juli, toen het toerisme weer op gang kwam, zagen we daar juist die toeristen opduiken waarvan we daarvoor nooit wilden, durfden of konden zeggen dat we daar eigenlijk niet op zaten te wachten. Groepjes jonge mannen in een auto, die vooral willen blowen, die bier kopen bij de supermarkt, beetje rondhangen. Die groep konden we eerder niet echt beschrijven, maar dat werd wel in één klap duidelijk! Dat inzicht heeft de discussie versneld en meer inzicht gebracht.'

Foto: Tom Feenstra

De bewoners van de Burgwallen willen weten wat er concreet gaat gebeuren.

'In november heeft amsterdam&partners een advies uitgebracht over het herstel van de bezoekerseconomie, op verzoek van de wethouder Economische Zaken. Wat we als stad willen zijn. Wat voor bezoekers we willen aantrekken. Herstel van de leefbaarheid van de binnenstad is in dat advies een van de zeven pijlers. Heel belangrijk is natuurlijk wat er gebeurt met de raamprostitutie, en hoe we omgaan met de coffeeshops. Dat zijn onderwerpen met een enorme politieke lading, en waarover partijen nu niet eensgezind zijn. Aanpak Binnenstad is de paraplu over al die onderwerpen, en legt daarnaast de focus op politiek minder controversiële onderwerpen als horeca- en winkeldiversiteit, welstand, handhaving, vastgoed en versterking van het culturele aanbod, maar ook op ondermijning. We zoeken enerzijds naar regels om onwenselijke zaken te verbieden en te voorkomen en anderzijds om, in de lijn

van het advies van amsterdam&partners, duurzame en waardevolle economische activiteiten te faciliteren. Daardoor verwachten we nieuwe en andere bezoekers aan te trekken, wat weer leidt tot nieuwe initiatieven, enzovoort, om op die manier een duurzame verandering te bewerkstelligen.'

"Wat willen we niet en vooral: wat willen we wel"

Het gevaar is ook dat zulke plannen te ambitieus zijn en sterven in schoonheid.

'Dat begrijp ik. Maar we hebben geleerd van het verleden. We betrekken nu alle partijen bij het maken van de plannen, ook in de gemeenteraad. Ideeen en plannen moeten open worden voorgelegd, om te voorkomen dat er bij voorbaat een politieke richtingstrijd

ontstaat waar je niet meer uitkomt zodat alle plannen sneuvelen in de raad. We hebben vastgesteld dat het hier en daar uit de hand loopt in bepaalde gebieden in het centrum. Daar is iedereen het over eens. Wat valt het meeste op, laten we daar dan eens beginnen. En dan komt de discussie uiteraard op coffeeshops, prostitutie, het aanbod van horeca, het type toeristen, Airbnb.'

Ontstaat er door al dat gepolder geen slap aftreksel van wat je beoogt?

'Dat kan. Dat is het leven. Maar als je kan verliezen, kan je ook winnen! Door de problemen in stukjes te verdelen, en de hoofdzaken zoals prostitutiebeleid en coffeeshops afzonderlijk te presenteren, kun je op andere gebieden heel goed besluiten nemen en vooruitgang boeken. En kleine dingen doen er zeker toe. Daar geloof ik in.

"Het oordeel is uiteindelijk aan de gemeenteraad"

En er zijn ook grote zaken waarover iedereen eensgezind is, zoals bijvoorbeeld over de ondermijningsbrigade, die verdachte locaties in kaart brengt en daarop af gaat. Op al dat soort terreinen kun dan je winst boeken. De eerste uitwerking om te komen tot

een Erotisch Centrum is al naar de raad gestuurd. Aanpak Binnenstad wordt op 18 december gepresenteerd aan de raad. En nog voor het eind van het jaar wordt de notitie over het coffeeshopbeleid aan de raad toegestuurd. Al die voorstellen en plannen worden op 28 januari 2021 tegelijk besproken in de commissie Algemene Zaken. Dat wordt dan dus een soort Binnenstad Special en daar zal ik natuurlijk bij zijn. Maar: het oordeel over welke maatregelen er worden genomen en welke richting wordt ingeslagen, is uiteindelijk aan de gemeenteraad.'

Hoe ziet de oude binnenstad eruit als Amsterdam over vijf jaar 750 jaar bestaat?

'Dan wonen er meer mensen. Er is geen illegale vakantieverhuur. Er zijn voldoende winkels en horeca die ook voor mij leuk genoeg zijn om naar toe te gaan. En mijn eisen zijn echt niet zo extreem! Als gemeente kunnen we de basis leggen. Met vastgoedpartners kunnen we samenwerken om te sturen op aanbod, om ondernemers te faciliteren die waarde toevoegen. Op de Zeedijk zijn succesvolle creatieve bedrijven ontstaan, die een heel nieuwe doelgroep jonge stadsbewoners aantrekken. En dat is het begin van een nieuwe ontwikkeling. Maar je doet het uiteindelijk met zijn allen. Bewoners, ondernemers, vastgoed, overheid hebben daarin allemaal een rol.'

Colofon

d'Oude Binnenstad

Kwartaaluitgave van bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad.

Postadres:

Postbus 3440
1001 AE Amsterdam
E-mail: redactie@oudebinnenstad.nl

Secretariaat:

Norinda Fennema

Redactie:

Hans van Daalen, Eveline van Dijk,
Dick Eenhuizen, Norinda Fennema,
Michiel van Haelst,
Willem de Jong van Poelgeest,
Greet van der Krieke, Wanda Nikkels,
Willem Oosterbeek, Walther Ploos van
Amstel, Olav Ulrich

Eindredactie:

Ewout van der Hoog, Bert Nap

Vormgeving:

Ontwerpbureau Mirjam Boelaars

Drukker:

Reijnen Media

Commentaar

Uit het oog van de storm

Ik stop ermee. Ik draai nu vijf jaar als voorzitter van het Wijkoverleg d'Oude Binnenstad mee bij deze buurtkrant, die mogelijk wordt gemaakt door vele vrijwilligers, door fijne ondernemers die adverteren en door de gemeente.

d'Oude Binnenstad is al meer dan dertig jaar een kritische en actieve rots in de lokale branding. De redactie brengt stevige interviews en relevant nieuws. Ze schrijven met impact. Het moet anders! Daarbij gaan ze niet over een nacht ijs. Tijdens de redactievergaderingen lopen de emoties soms hoog op. Het gaat over niet minder dan onze buurt.

De buurt zit in zwaar weer met een onzekere bestemming. Bewoners en ondernemers staan soms recht tegenover elkaar, en bewoners zijn het ook niet altijd met elkaar eens. De gemeente zit met de handen in het haar hoe ze hen kunnen betrekken bij de aanpak van handhaving, massatoerisme en ondermijning. Stop de gekte!

Dat bewoners en ondernemers het niet altijd met elkaar eens zijn is prima. De ene bewoner is dol op de reuring in de buurt, een ander maakt zich boos over de bergen afval op straat, de onzichtbare handhaving of de toeristenmassa. Weer een ander wil per se de eigen auto voor de deur kunnen parkeren.

De redactie van de krant kiest wel altijd partij – met duidelijke stellingnames over prostitutie, eerlijk ondernemen, ondermijning en handhaving. De redactie gaat daarbij niet over een nacht ijs en spreekt elkaar aan op waarheidsvinding en visie. Elke keer komt de vraag op tafel wat voor buurt we willen zijn, en voor wie.

Waarom ik wegga? Ik ben verhuisd uit de buurt. Nu alweer drie jaar geleden. Dan sta je ineens niet meer midden in oog van de storm. Je maakt het allemaal niet meer elke dag mee. Met de fysieke corona-afstand kwam ook de emotionele afstand.

Ik wens mijn oude buurt het beste toe. En, vooral een actieve 'community' van bewoners, beleidsmakers en ondernemers die samen werken aan een vitale oude binnenstad.

Ik wens ook onze lezers veel inspiratie toe. Als je af en toe eens jeuk of weerzin voelt bij een artikel, dan is dat ook onze bedoeling. Mijn oude hoogleraar zei altijd 'van wrijving komt warmte'. Voor iedereen: mijn beste wensen voor 2021, en mooie feestdagen ondanks alle coronamaatregelen. Voor de redactie: lief zijn voor elkaar ... Tot ziens!

WALTHER PLOOS VAN AMSTEL

Bezoek onze website www.oudebinnenstad.nl

d'Oude Binnenstad

WIJ ▾ KRANT ▾ ADVERTEERDERS ▾ FACEBOOK ▾ CONTACT

Dick Eenhuizen

Mocht u ons samen zien surveilleren: hij is degene met veel haar op zijn kop en ik ben de kale knapste van de twee.

Wens

Normaal gesproken werp je in deze maand, als schrijver van een column, een terugblik op het afgelopen jaar en wens je iedereen het allerbeste voor het nieuwe jaar. Die nieuwjaarswens is dit jaar niet anders: naast geluk en voorspoed wens ik u vooral een gezond 2021.

Maar terugblikken op dit coronajaar brengt ook minder vreugdevolle herinneringen in gedachten. Naast het gebruikelijke politiewerk heeft het covidvirus zowel binnen als buiten de politieorganisatie immers veel extra beslommeringen met zich meegebracht. De handhaving van heel veel, steeds weer veranderende regels is een dagtaak geworden.

Daarnaast bood én biedt de wijk af en toe een troosteloos lege, dooie aanblik. Begrijp me goed: de uitwassen van de enorme drukte van vóór het coronatijdperk mis ik echt niet. Maar is dit nu de wijk waaruit ik in 2021 mijn werkvreugde heb moeten halen? Dat valt te betwijfelen.

Het is namelijk best moeilijk om wijkagent te zijn in een wijk die uitgestorven is. Hoe hou je in vredesnaam contact? Hoe weet je waar je moet zijn, en wanneer je er moet zijn? Het 'ongedierte' is nagenoeg verdwenen en keert pas terug als er genoeg te eten is ... en de toerist die er nu komt, die ben ik liever kwijt dan rijk.

De vele horeca is voor langere tijd gesloten, en dat zal nog wel even duren. Naast bewoners die het 's avonds wel erg stil op straat vinden, spreek ik ondernemers die het hoofd nog maar net boven water kunnen houden. Of dat verzuipen soms een 'winst' voor de wijk zal zijn, daarover laat ik mij niet uit. Een leegstaand of dichtgetimmerd pand is ook niet echt bevorderlijk voor de wijk.

In dit coronatijdperk is er gelukkig nog een positief punt. Wallen Zuid, het gebied tussen Dam-/Hoogstraten en het Binnengasthuisgebied, krijgt na een periode van tijdelijke waarneming nu eindelijk een vast politiegezicht.

Johan Schutte is de nieuwe wijkagent en daarmee het nieuwe aanspreekpunt voor Wallen Zuid. Hij is een ervaren wijkagent en geen onbekende in ons werkgebied. Ikzelf blijf uw vertrouwde gezicht voor Wallen Noord: het Red Light District. Uiteraard trekken we ook geregeld samen op en bij afwezigheid vervangen we elkaar. Mocht u ons samen zien surveilleren: hij is degene met veel haar op zijn kop en ik ben de kale knapste van de twee.

Hopelijk wordt alles gauw weer een beetje normaal. En 'normaal' betekent niet de situatie van voor corona, want het mag allemaal best wat minder. Het zou fijn zijn als de wijk weer de wijk wordt – zonder alle uitwassen.

Fijne dagen! Blijf gezond!
Tot in de wijk.

BUURTKRONKELS

THEATER CAFÉ RESTAURANT MASCINI

Hier heerst de geest van Peer

Bas Marée (l.) en Thom deLagh

Foto: René Louman

Waar het voormalige Theater Restaurant Casablanca Variété op Zeedijk nummer 24a zetelde, is nu Theater Café Restaurant Mascini gevestigd. In een totaal ontregelende tijd begonnen Bas Marée (1980) en Thom deLagh (1963) toch aan hun 'tour de force' om Café Mascini tot bloei te brengen.

De nieuwe naam is een eerbetoon aan de in 2019 overleden acteur Peer Mascini, de boezemvriend van Thom deLagh: 'Peer, de liefdevolle ontregelaar'. Het zou kunnen, dat u wat later op de avond de geest van Peer aan de toog ziet zitten.

Thom had eerder een galerie op de Geldersekaade, werkte als stadsgids en

is dichter/journalist. In 2007 werd hij door onder anderen schrijver Kees van Beijnum benoemd tot 'dichter van de Zeedijk'.

Vriend en buurtgenoot Bas toert al sinds het afronden van de Koningstheateracademie door het land met cabaret- en kleinkunstprogramma's.

De gesprekken met de vorige eigenaar Wim Peeters (Casablanca) en met pandeigenaar NV Zeedijk werden positief afgerond. De financiering hadden ze binnen vier weken rond en de burens en collega-ondernemers zagen de nieuwe uitbaters met hun Theater Café Restaurant graag komen. Onverschrokken zetten Thom en Bas hun schouders onder het niet geringe project.

Alles wordt onder handen genomen in het café, in de chambre séparée en in het kleine, intieme theatertje. Dikke lagen oude posters worden verwijderd. Elk van de drie ruimtes krijgt zijn eigen sfeer en het sprookjesachtige uitzicht op zowel Oudezijds Voor- als Achterburgwal blijft onveranderd.

De ruimtes zijn voor velerlei activiteiten te huur. Het theatertje biedt, in goede tijden, plaats aan maximaal 45 personen. Bas en Thom richten zich vooral op de jonge, in deze tijd hard getroffen kleinkunstenaars – voornamelijk Nederlands talent. Ze willen een plek creëren waar theaterliefhebbers, buurtbewoners, passanten en mensen uit den lande een avondje ver-

strooiing kunnen vinden.

Er zijn try-outs en bijvoorbeeld ook optredens van de halvefinalisten van het Amsterdams Kleinkunst Festival. Op elke verdieping staat een piano, die regelmatig spontaan bespeeld kan worden.

Maar Mascini is vooral ook een buurtcafé, geopend vanaf 14.00 uur. Er is een uitstekende keuken en de chef-kok van Restaurant Van de Kaart verwerft u graag. Naast veel eigen heerlijkheden serveert men ook de vegaballetjes van Holtkamp en zelfs de *satay* van Wau. Met veel, zeer vriendelijk geprijsde wijnen. Kortom: schuil in deze barre tijden bij een lach en een lied in dit grootse, kleine theater Mascini.

GREET VAN DER KRIEKE

Smart Fetish and Fantasy 'Speelgoed'

Bij het betreden van de Oudebrugsteeg kan het niet anders, of het oog van de argeloze bezoeker moet vallen op de opmerkelijke etalage van de winkel op nummer 10. De daarin uitgestalde artikelen laten weinig aan de verbeelding over. Of juist wel ...

Vier heldere spots vestigen de aandacht op een rij kunsthoofden met mondbedekkende maskers op een glazen etagère. Vooral het linker masker met een voorop gemonteerde, indrukwekkende dildo lokt reacties uit bij de bezoekers die het Wallengebied binnengaan. Onder in de etalage staat nog zo'n hoofd, ditmaal met een fraai verchroomde houder en een witte kaars erop. In het midden, prominent, een vijftal buttplugs in verschillende maten, ingelegd met fraaigekleurd geslepen glas dat in een Swarovskwinkel niet zou misstaan. De rest van de uitgestalde waar en een blik naar binnen overtuigen de beschouwer: hier is een winkel voor liefhebbers gevestigd.

Voorliefde

'Voor onze etalage vindt menige discussie plaats', zegt Loekie van der Goot, eigenaresse van *Smart, Fetish and Fantasy*. 'Voor sommige voorbijgangers is zo'n uitstalling kennelijk toch confronterend. Er wordt een hoop gegiecheld. We zijn, denk ik, de meest gefotografeerde etalage van het hele Wallengebied.' Dat lachen mag, vindt Loekie. Het is een teken dat mensen erdoor worden geprikkeld. 'Je merkt soms dat er enige schroom wordt weg gelachen. Maar je zult staan te kijken hoeveel mensen er een voorliefde hebben voor de spul-

len die we hier verkopen. *Speelgoed*, zo noemen we het zelf', vertelt Loekie.

'Bijna alles wat we in de winkel verkopen maken we zelf. Alles draait om de vrijheid. Mensen denken vaak dat BDSM – dat staat voor Bondage, Discipline en Sadoomasochisme – te maken heeft met onderdrukking. Het is juist het tegenovergestelde. Het is gebaseerd op onderling respect tussen partners. Kom daar maar eens om bij de gemiddelde seks in de slaapkamer. Bij BDSM staat of valt alles met overeenstemming tussen partners. Je kunt zeggen dat partners daarmee de vrijheid vieren, ook al draait het om genot waar een zekere mate van pijn bij hoort.'

Winkelpoes

'Midden in de vorige financiële crisis, in 2008, zijn we hier met de winkel begonnen. We hadden al een groothandel in BDSM-artikelen, maar we wilden dichterbij onze klanten staan. Met de groothandel leverden we vooral aan de gayscene, maar we stonden ook op de Kamasutrabuurs. Nu hebben we een eigen plek waar we onze klantvriendelijkheid kunnen tonen.'

De winkel zelf is niet groot, maar overal hangen de wanden en zelfs het plafond vol roodzwart leerwerk en glimmend staal. Ook hier in de glazen toonbank weer diezelfde buttplugs met hun sjieke uitstraling. Naast de toonbank een bakje brokjes en een bakje water voor winkelpoes Lulu.

Er zijn licht prikkelende artikelen, zoals de gebruikelijke handboeien of een veter die als een soort lasso om de tepel kan worden geklemd, maar er staan ook indrukwekkende apparaten.

BERT NAP

Tegen de wand leunt een metalen horizontale stang waarmee een dame wijdbeens wordt gedwongen. In het midden rijst een verstelbare verticale stang omhoog met een vervaarlijke, grijze dildo erop. Verdere uitleg is niet nodig. Het spreekt kennelijk tot de verbeelding van het winkelbezoek, gezien het kaartje *Niet aanraken a.u.b.*

Loekie: 'Onze klanten komen overal vandaan. We hebben een naam in de BDSM-wereld omdat we kwaliteit bieden. Dat was ook de reden waarom we ermee zijn begonnen. Er was van alles op de markt, maar vaak was dat niet met liefde gemaakt. Alle leerwerk en metaalbewerking doen we zelf. En dat wordt zeer gewaardeerd. Vooral Aziatische klanten komen gericht op onze winkel af. En Scandinaviërs ook. Dat zijn echte liefhebbers.'

De winkelbel gaat en er stapt een jong stel binnen. Mochten de giechelende voorbijgangers zich nog afvragen hoe de klanten van zo'n winkel eruit zouden zien, dan is het antwoord daarop 'net zoals in de Bijenkorf'.

De dame met lang blond haar is gekleed in een elegante camel jas, de jongeman kan zo uit de *Esquire* zijn gestapt. Hij buigt voorover om winkelpoes Lulu een liefdevolle aai te geven. Dat wordt gewaardeerd. Het stel heeft eerder al een keuze gemaakt en komt nu langs om die op te halen.

'Kijk, hier heb ik jullie spulletjes', zegt Loekie terwijl ze een zwarte tas aan de dame overhandigt. Daarna verlaten ze de winkel en lopen het Damrak op. Met hun zwarte plastic tas tussen hen in. Zonder opdruk. Dat dan weer wel. Ze gaan de vrijheid vieren.

Prijsvraag

Win 15 euro!

Onze prijsvraag voor het julinumnummer luidde: *Hoeveel adverteerders hebben er in dit oktobernummer een aanbieding voor buurtbewoners?*

Het enige juiste antwoord is twee, namelijk Bellezza (voor en door buurtbewoners) en Samrat (speciaal voor buurtbewoners). Dit antwoord is niet binnengekomen.

Onze nieuwe opgave luidt: *In hoeveel advertenties in dit decembernummer komt ten minste één voornaam voor?*

Mail uw antwoord naar redactie@oudebinnenstad.nl Onder de inzenders van het goede antwoord verloten we een cadeaubon ter waarde van 15 euro, te besteden bij een adverteerder in deze krant, te kiezen door de winnaar.

Laat je portretteren

Eva Roefs, freelancefotograaf, is momenteel bezig met een project over de Wallen. Ze is 'gefascineerd door de buurt', zoals ze zelf zegt, en wil dat met een speciaal foto-project in beeld brengen.

Ondernemers, bewoners en bezoekers van het Wallengebied worden uitgenodigd in haar studio op de Wallen. Daar gaat zij het komende half jaar 'portretten in rust' maken, met een speciale analoge camera. Geportretteerden moeten daar dan een aantal minuten stilzitten, voor een witte achtergrond. Lijkt je dat wel wat? Meld je dan bij Eva Roefs, 06-15263153.

Zie ook haar werk: www.evaroefs.com

Loekie van der Goot: 'Voor onze etalage vindt menige discussie plaats'

Foto: René Louman

Red het wijkcentrum!

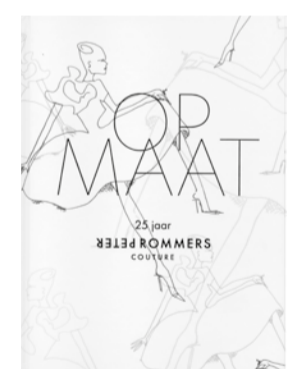

Wijkcentrum d'Oude Stadt (sinds 1957) dreigt te verdwijnen. Eerst moest het bewonerssteunpunt in de Nieuwe Doelenstraat plaatsmaken voor een SPAR minisupermarkt, daarna werd er tijdelijke huisvesting gevonden in de Kerkstraat 123 en nu wil de gemeente van deze belangrijke ontmoetingsplek de huursubsidie stoppen.

Wijkcentrum d'Oude Stadt – niet te verwarren met Wijkoverleg d'Oude Binnenstad, het bestuur van deze buurtkrant – is een van de laatste wijkcentra die het volhouden. Het is een echt bewonersbolwerk dat functioneert als een ontmoetings- en participatieplek voor bewonersgroepen en buurtinitiatieven. Het wijkcentrum en zijn vele gebruikers

vinden dat een democratische overheid belang heeft bij constructieve kritiek en daarom juist steun zou moeten verlenen. Vindt u dat ook? Lees dan de vele, inhoudelijke steunbetuigingen en sluit u hierbij aan via stemvancentrum.amsterdam.nl/plan/196.

Meer informatie op www.oudestadt.nl

Op Maat

25 jaar Peter Rommers Couture

Couturier Peter Rommers viert zijn 25-jarig jubileum. Hij startte in 1995 als zelfstandig modeontwerper met zijn eerste winkel in de Prinsenstraat. Nu heeft hij zijn atelier en showroom aan de Oudezijds Voorburgwal 282.

Ter gelegenheid van zijn jubileum maakte Hans Hinssen het fraai verzorgde boek *Op Maat*.

De foto's van Rommers' creaties van de afgelopen 25 jaar belichten zijn visie op mode en zijn vakmanschap en werkwijze. Het boek is een mooi overzicht van het werk van deze Nederlandse couturier en vormt een tijdsbeeld van zijn bijdrage aan een kwart eeuw modegeschiedenis.

Interesse in het boek? Stuur een mail naar: info@peterrommers.nl

GRIP OP UW LEVEN

Steun als het even niet meer gaat

CentraM biedt ondersteuning:

- bij het omgaan met geld(problemen)
- bij het zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis blijven wonen
- bij problemen in relaties en een veilig thuis
- voor mantelzorgers

CentraM ondersteunt en verbindt bewoners en geeft informatie & advies. U kunt altijd gratis bij CentraM terecht, een verwijzing is niet nodig.

U kunt contact met ons opnemen via:
020-557 33 38 • tussen 9 en 12 uur.
 u kunt ook langs komen bij een van onze
 pluspunten in de buurt. Voor meer informatie
 en adressen kijk op onze website:
www.centram.nl

In- en verkoop van grammofoonplaten

**Pop, rock, jazz, blues, soul,
 reggae, latin,
 brazil en wereldmuziek**

Geopend
 van dinsdag tot en met zaterdag
 van 11:00 - 18:00 uur.
 Geldersekade 100A
 1012 BM Amsterdam
 tel: 06 2121 8091
 www.cityrecordsamsterdam.com
 info@cityrecordsamsterdam.com

Café de Dergniet

MET VEEL PLEZIER BIEDEN
 WE ONZE BUREN:

KOFFIE EN GEBAK

AUTHENTIEK BRUIN CAFÉ VOOR
 DE ECHE AMSTERDAMSE
 GEZELLIGHEID

OUDEBRUGSTEEG 12

Oudezijds Advocaten

Postbus 3611
 1001 AK Amsterdam

Oudezijds Voorburgwal 237
 1012 EZ Amsterdam
 t 020-51 50 250
 f 020-42 33 959
 www.oudezijdsadvocaten.nl

K. de Bie
 C.A. C.M. Ficq
 S. de Vries
 S.F. Yap

WIJS & ZONEN

Hofleverancier

ZEEDIJK 43

METROPOLITAN

Huisgemaakt gelato en chocolade, van chocolatier Kees Raat

Warmoesstraat 135a | tel. (020) 330 19 55
 www.metropolitan.nl
 ma-zo: 09.00 - 22.00

Welcome to the pastry room!

DAVID ELDERS *begravenis & crematie*

kleinschalig rouwcentrum
 persoonlijke uitvaartverzorging

Kruislaan 235 Amsterdam 020 6252201
 www.uitvaartcentrumelders.nl dag en nacht

XXX

UITKIJKPOST DE WALLEN

Elke week aandacht voor
 actuele ontwikkelingen
 in de buurt.

Gratis te lezen op:
 www.willemoosterbeek.nl

SLAGERIJ Vet

Zeedijk 99 Amsterdam-C Tel. 020-6234908

DUN 鄧容 YONG

AMSTERDAM

"Ontdek en Beleef het Oosten bij Ons"
 open ma. t/m vr. 9:00 - 19:00, za 9:00 - 18:00, zo. 11:00 - 18:00

Begane Grond - Levensmiddelen
 1ste Verdieping - Cadeauartikelen
 2de Verdieping - Keukenspullen
 3de Verdieping - Servies
 4de Verdieping - Ramen Lunchroom

Toko Dun Yong
 Stormsteeg 9
 (ook ingang op Zeedijk 83)
 1012 BD Amsterdam
 www.dunyong.com

Restaurant Kyō

Voor de lekkerste authentieke Japanse gerechten in Amsterdam Centrum in een gezellige omgeving. Ook voor afhaal of Deliveroo.

Koningsstraat 29, 1011 ET Amsterdam
 www.restaurantkyo.nl
 020-3541219 - info@restaurantkyo.nl

- japanese gastropub -

YUCCA

O.Z. VOORBURGWAL 181, 1012 EW AMSTERDAM
 tel. 020-624 87 66, www.yucca.nu

KLEDING & SIERADEN

restaurant
Hemelse Modder
 sinds 1984

BESTEL | hemelsemodder.nl

De Waalse Kerk

Kerstconcerten in december:

Do.17 Raoul Steffani & Lucie Horsch
 Za.19 Johanneke Zomer
 Zo.27 Apollo Ensemble
 Di. 29 Michelle David & The Gospel Sessions

Walenpleintje 157-159
 (aan Oudezijds Achterburgwal)
 www.dewaalsekerk.nl

De Haven van Texel

**We zien u graag terug
 in betere tijden!**

Sint Olofsteeg 11
 1012 AK Amsterdam
 020-4270768 • info@havenvantexel.nl
 www.havenvantexel.nl

Thomas Rosenboom (64) heeft een geweldig oeuvre bij elkaar geschreven. Zijn romans *Gewassen Vlees* (1994) en *Publieke Werken* (1999) zijn onderscheiden met de Libris Literatuur Prijs. Rosenboom is de enige Nederlandse auteur die deze eer tweemaal te beurt is gevallen. Zijn werk is in vele talen vertaald en *Publieke Werken* werd in 2015 verfilmd. Zijn voorlopig laatste roman, *De rode loper*, is verschenen in 2012.

Thomas Rosenboom

DE GROTE RONDE

BERT NAP

Schrijven is een lichamelijke beproeving voor buurtbewoner Thomas Rosenboom. Daarom loopt hij, al 24 jaar lang, iedere dag dezelfde wandelroute om de Amsterdamse binnenstad heen, als een soort therapie voor geest en lichaam. Voorlopig komt er geen nieuwe roman. Misschien wel helemaal niet meer. Eigenlijk vindt hij het wel mooi zo. Toch heeft uitgeverij Van Oorschoot hem kunnen overhalen om nog eenmaal de pen op papier te zetten voor een boekje in hun wandelreeks. Dat werd *De grote ronde*.

Sinds tweeënhalft jaar woont Rosenboom op de Oudezijds Voorburgwal, tegenover The Grand, met uitzicht op restaurant Bridges. Van achter het raam wijst hij op een vervallen zeilbootje: 'Daar heeft het familiedrama zich afgespeeld ... ja dat was verschrikkelijk joh!'

Dat familiedrama beschrijft hij minutieus en pijnlijk in zijn jongste, 74 pagina's tellende werkje. Een onontkoombare tragedie van een familie meerkoeten, die in zijn grote romans niet zou misstaan.

Dapper

'Het is een gevecht joh, je moet als meerkoet ten eerste een partner vinden en als je die dan hebt dan moet je ook nog woonruimte vinden of nestgelegenheid, want als je dat niet vindt ... Ja wat moet je dan? ... Dan moet je zo'n ongeschikte plaats gaan gebruiken.'

'Dat nest was op dat achterdekje en dan moeten de kleine pulletjes toch dat water in. Maar daarna komen ze met geen mogelijkheid meer uit dat water natuurlijk.'

Het gevolg van de ongeschikte broedplek is de onvermijdelijke verdrinkingsdood van het hele nestje.

'Iedereen heeft een hekel aan meerkoeten. Ik zeg: dappere vogels. Ze verweren zich tegen grote meeuwen en zelfs tegen mensen ... moedige dieren. En ze hebben alles over voor de kleintjes. Ja dat was verschrikkelijk joh. Vooral toen ze na dat drama weer een nieuw nest begonnen op diezelfde plaats. En het liep ook weer hetzelfde af.'

Fris beekje

Elke dag stapt Rosenboom het huis aan de Oudezijds Voorburgwal uit en verbaast hij zich over de richels in de kademuuren en gespannen witte waslijnen waaraan drenkelingen zich kunnen vasthouden. 'Het zegt iets over de frequentie waarmee besonken dan wel gedroegde toeristen, al dan niet plussend in de gracht, in deze buurt te water raken ...', schrijft hij.

Zijn wandeling gaat in de meest directe lijn naar de Prins Hendrikkade, over de rafelige Wallen: 'coffeeshops, smartshops en seksshops rijgen zich nu aaneen, net als de plakaten braaksel op de grond en de salvo's ge-

brul en hinnikend gelach in de lucht. Hoewel van nature geneigd tot angst voel ik mij in deze licht liederlijke omgeving vreemd genoeg volkomen veilig, veel veiliger dan in andere buurten waar ik gewoond heb.'

Hij ziet toeristen niet als een probleem, maar als genietend volk: 'Het publiek hier ververst zich constant en zo heeft deze buurt in zekere zin de frisheid van een stromend beekje'.

Dat is een beeldspraak die menig buurtbewoner en stadsbestuurder toch als verfrissend in de oren moet klinken.

Slechtvalken

De wandeling gaat, terwijl hij oplet om maar niet in een plak braaksel, poep of weggegooide noedels te trappen, langs de Oude Kerk en café Emmelot, waar de zwarte kunstvak op het dak een storm niet heeft overleefd. De stad uit. Naar het IJ, met de rug naar de stad. 'Op mijn wandeling heb ik maar een doel: het open water achter het Centraal Station.'

Rosenboom is een stadsbewoner die naar de grote open ruimte snakt. En daar zijn rust vindt. 'Vroeger heb ik veel gezeild, dus ik kijk graag naar boten', zegt hij.

Rosenboom is vogelaar, hoewel hij dat direct relateert. 'Ik ben altijd wel op zoek naar vogels. Maar ik ken ze alleen uit de vogelgids. Ik zie ze bijna nooit. Maar hier ...' – en hij wijst op de boom voor het huis – 'hier zie je af en toe een boomkruiper. Je zit hier ook op de juiste hoogte.'

Vogels komen in zijn jongste boekje uitbundig voor. Rosenboom ziet ze overal in de stad. Of misschien kun je het beter omschrijven als 'hij weet dat ze overal te zien moeten zijn'. Want hoewel hij al vierentwintig jaar zijn ronde loopt, heeft hij de vogels die hem door verschillende krantenberichten worden beloofd nog nooit gezien. 'Op de Shelltoeren schijnt een koppel slechtvalken te zitten. Ik kom daar al twintig jaar langs ... nooit gezien. Er schijnt er nu ook een te pendelen tussen de Westertoren en een van de torens van het Rijksmuseum. En ook een in de toren van de Posthoornkerk. Ik kom daar dagelijks langs. Ik kijk altijd. Heel vaak ga ik daarvoor op een bankje of een stoeprand zitten om toch een poosje te blijven kijken. Hetzelfde heb ik met de sperwer.' Toch geeft de gedachte dat ze er moeten zijn hem rust.

Lage zadels

Het doel, het IJ, is nu bereikt. Nu rest er niets meer dan rustig terug naar huis te wandelen, echter via de vaste route die hem langs de Prinsengracht de hele binnenstad rond leidt. In een magistrale zin beschrijft Rosenboom de verandering van sfeer zodra hij de Prinsengracht begint te volgen: '... hier, nog helemaal aan het begin, ben ik weer terug in het centrum, al is deze buurt wel iets anders dan de Wallenbuurt van vertrek: hier zijn geen coffeeshops of sekshops meer, de toeristen, nog wel in groten getale aanwezig, slenteren minder op straat en rijden vaker in groepen op huurfietsen, de zadels goed laag om makkelijk met de voeten bij de grond te kunnen, wat hen een enigszins kinderlijk aanzien geeft, en boven het water zijn nergens nog richels of waslijnen voor drenkelingen te zien.'

Rederijtje

Menselijke gedragingen die bij veel Amsterdammers ergernis wekken beziet Rosenboom vaak met een liefdevolle blik: de Smokeboat die een steiger annexeert, rondfietsende toeristen.

Zijn ogen beginnen te glimmen als hij denkt aan een illegale rondvaarder op de Amstel. 'Ha ja! Die brutaliteit. Ik ben het tegendeel

Elke dag dezelfde route om de binnenstad heen

Foto: René Louman

van brutaal. Ik zou wel wat meer brutaliteit in mijn karakter willen hebben. Het is een soort jaloezie naar het onbeschaamde. Maar het is natuurlijk ook wel oneerlijke concurrentie. Dat snap ik ook wel.'

'En die Smokeboat', zegt hij, terwijl hij opstaat en naar de steiger van The Grand wijst, '... ja ... het is een beetje mijn rederijtje. Ik denk: ze hebben er maar twee – de Andante en de Buggy. Dan staan er stewards op die steiger een beetje te folderen. En dan ook als het lelijk weer is. Dat is dan zo zielig om te zien. De bevoorrading ging eerst vanuit een kajuitbootje. Mensen hier in de buurt schijnen zich daar druk om gemaakt te hebben. Maar ik zie die mensen gewoon bezig en iets verdienen.'

Vuilniszakken

'Ik kan zelf heel moeilijk overlast van anderen verdragen. Dus muziek of zo. Een huilende baby, daar zul je mij niet over horen klagen. Of over noodzakelijke geluiden zoals de tram of een vliegtuig, dan denk ik: ja dat is de economie. Of een echtpaar dat ruzie maakt. Dan denk ik: dat heb ik ook wel 's.'

Maar die onnodige geluiden. Van die hele harde muziek. Dan denk ik: je kan toch ook een koptelefoon opzetten?

En ik stoor me aan vuil op straat. Ik zet mijn vuilniszak om half acht buiten, anders pikken de meeuwen 'm aan flarden. Maar er zijn ook mensen die doen dat gewoon twee dagen van tevoren. Dan hebben we wel de

neiging om alle schuld van de vervuiling bij de toerist neer te leggen, maar het zijn niet de toeristen die overal zomaar matrassen neerflikkeren. Of die vuilniszakken die door de meeuwen worden opengepikt ... dat zijn de bewoners zelf.

Ik loop er dan langs en dan denk ik: hoe kom je erbij om je eigen buurt zo te vervuilen? Daar probeer ik dan soms op mijn eigen bange burgerlijke manier iets van te zeggen. Ik ben dan echt in staat om daar zo naar te kijken en dan is Blandine, mijn vrouw, erbij, en dan zeg ik heel hardop: moet je nou toch 's kijken ... toeristen doen dat niet, dat doen de mensen zelf. En dan ga ik zo 's beschuldigend staan kijken en ja in je onmacht loop je dan maar weer door haha!

En dan in de hoop dat er ergens iemand is die dat hoort en zich dan toch een beetje zal generen. Althans dat hoop je dan.'

Na acht kilometer slaat hij, verbaasd dat hij er alweer is, vanuit de Langebrugsteeg linksaf de hoek weer om, zijn Oudezijds Voorburgwal op – 'onmiskkenbaar alleen al door de waslijnen die voor al dan niet benevelde drenkelingen vlak boven het water aan de kademuur zijn bevestigd' – en komt hij aan bij het vertrekpunt dat nu eindpunt is geworden.

Morgen opnieuw.

Een sympathiek kerstcadeau:
Thomas Rosenboom, *De grote ronde*;
ISBN 9789028220027; € 12,50

Niemand zit te wachten op nog meer Nutella-winkels

WILLEM OOSTERBEEK

Door de coronacrisis zijn veel ondernemingen in de problemen geraakt. Dat geldt natuurlijk ook voor bedrijven in onze buurt. De grote vraag is: welke bedrijven redden het en welke niet?

deel van de ondernemingen lijkt dat nu nog geen probleem. Chris Buijink van de NVB: 'Het aantal klanten dat niet in staat is om weer aan zijn verplichtingen te voldoen, is op dit moment zeer beperkt.' Maar de vraag is natuurlijk: geldt dit dan ook voor de bedrijven in onze buurt?

Nee. De situatie op de Wallen is onvergelykbaar met die in andere delen van Nederland, of zelfs die in Amsterdam. Doordat de monocultuur vrijwel geheel op toeristen is gericht, is de economische activiteit op de Wallen vrijwel geheel tot stilstand gekomen.

Omvallen

Een goed voorbeeld is natuurlijk de horeca. Die is dit jaar inmiddels, afgezien van een beperkte opening tussen 1 juni en half oktober, bijna vijf maanden compleet op slot geweest. 'Horecaondernemers zijn de wanhoop nabij. De paniek en onrust is groot', aldus onlangs de voorzitter van Koninklijke Horeca Nederland Robèr Willemsen.

Na het dreigement begin december van vele horeca-exploitanten om hun zaak sowieso na half januari open te gooien, is de overheid overstag gegaan en komt zij met compensatie voor bedrijven die meer dan zeventig procent van hun omzet zijn kwijtgeraakt. Betekent dit dan toch de red-

ding van veel zaken op de Wallen? De tijd zal het leren.

Onderlinge verschillen zijn er ook. Welke bedrijven overeind blijven en welke omvallen, is in zijn algemeenheid niet te voorspellen; daarvoor is een kijkje achter de financiële deur noodzakelijk. Maar zonneklaar zullen er onder dit soort omstandigheden bedrijven moeten omvallen. Toeristenwinkels, minisupermarkten, headshops, horeca en hotels.

Liefst één derde van alle ontslagen in Nederland in de maand oktober viel in Amsterdam. Maar ook al ontsla je een groot deel van je personeel, de vaste lasten blijven.

Ondanks alle steun zullen veel bedrijven hier op de Wallen door de coronacrisis harde klappen krijgen, dat kan haast niet anders. Als het anders uitpakt, klopt er waarschijnlijk iets niet. In dit soort omstandigheden zijn er altijd louche figuren die proberen hun slag te slaan. Kwetsbare bedrijven zullen, nog meer dan nu al het geval is, worden benaderd door personen die wel (financiële) steun willen verlenen. Maar uiteraard gaat die steun met voorwaarden gepaard – want niks voor niks, in deze wereld.

Kansrijk

Toch is deze tijd natuurlijk ook kansrijk. Voor alle laagwaardige bedrijven

die omvallen kan iets moois terugkomen. In plaats van de toeristenmeuk kunnen er zaken komen die beter aansluiten bij alle signalen van dit moment, en die wijzen maar in één richting: de tijd van de toerist 1.0, op wie veel nering in deze buurt zich richt, lijkt met rasse schreden zijn einde te naderen.

Naast het Georganiseerde Bedrijfsleven Amsterdam is ook amsterdam&partners – een samenwerkingsverband van de gemeente en bijna

duizend bedrijven en instellingen in de stad – ervan overtuigd geraakt dat we ons na de coronacrisis zullen moeten richten op waardevolle toeristen. Ondernemingen en instellingen in onze buurt zitten deels ook al op dat spoor, en juist die zullen hopelijk overleven. Daaraan kunnen in deze barre tijden ook buurtbewoners een steentje bijdragen door juist nu die bedrijven een steuntje in de rug te geven. Want niemand zit te wachten op nog meer Nutella-winkels.

Henk Lee, van Comics and Mangastore HENK:

'Ik ben wel eens een stripwinkel uitgegoid'

TEKST EN FOTO'S:
HANS VAN DAALEN

Comics and Mangastore HENK heeft twee vestigingen: Zeedijk 101 en Geldersekaade 96.

Eigenaar Henk Lee is in zijn nopjes met zijn zaak: 'We deelden hier eerst een ruimte met een Chinese toko die aan de Zeedijk-kant zat. Een jaar later namen we ook het gedeelte aan de Geldersekaade over, zodat het één winkel werd. Die doorgeslagen ruimte blijkt uniek te zijn in Amsterdam Centrum. Je krijgt tegenwoordig geen vergunning meer om zo'n doorgang te maken. Ik ken misschien nog één andere winkel in het centrum die doorgebroken is. Verder niet.'

Lee is begonnen als verzamelaar. 'Ik was een slechte verzamelaar, want ik ben meer een lezer. Ik zocht de comics altijd in de allerslechtste conditie, maar nog net wel compleet. Dat was het goedkoopst. Dus ik had een grote collectie in slechte conditie. Maar ik heb ze uiteindelijk toch allemaal verkocht: de huur moest ook betaald worden.'

Comics is een stroming voor liefhebbers. Lee: 'Van bepaalde tekenaars wilde ik al het werk hebben. Dan had ik van een serie superhelden de nummers 1, 2 en 4 – maar niet nummer 3, omdat die tekenaar me dan weer niet boeide. Ik verzamelde al lange tijd comics met avonturen van superhelden. Geen enkele winkel stond me aan en nam mij serieus als verzamelaar. Ik

ben zelfs wel eens een stripwinkel uitgegoid. Totdat de eigenaar doorhad dat ik wel wat geld wilde uitgeven aan mijn passie.'

Uit de hand gelopen

Lee is niet met een vooropgezet plan naar de Zeedijk gekomen. 'Niet in de zin van ik ga een bedrijf beginnen, geld verdienen. Het was altijd voor mijn plezier en dat is het nog steeds. Een uit de hand gelopen hobby.'

Zonder een vooropgezet plan op het gebied van ondernemerschap begon Lee voorzichtig met de verkoop vanuit huis, rond 1982. 'Ik deed langzaam ervaring op, inkoop-verkoop, het opbouwen van een klantenkring. Pas in 1995 werd het serieus, met de eerste winkel op de Zeedijk. Na een paar jaar was die winkel zoals ik het wilde: een plek waar ik zelf graag zou willen winkelen.'

Lee kent de buurt nog uit slechte tijden. 'Ik kwam hier al toen je door een zee van junks moest waden om ergens iets te bezorgen, eind jaren zeventig. Ter hoogte van de Sint Olofssteeg was het heel erg. Nu kan ik me niet voorstellen dat ik ergens anders zou zitten dan op de Zeedijk.'

Kerstactie

Henk Lee is bezig een stichting op te zetten waardoor kinderen uit minder bedeelde gezinnen toch kennis kunnen maken met comics en manga. 'Met de kerst geven we leespakketten weg, in samenwerking met de stichting Leergeld Amsterdam. Een soort voedselbank om de kinderen te stimuleren Engels te lezen en om hun fantasie te prikkelen.'

Henk Lee, eigenaar van HENK

Marianne Suliman (12 jaar) is al zes jaar klant bij Henk. Ze heeft de winkel ontdekt doordat haar 'oppas-oma' in de buurt woont, en is een groot fan van Anime-films en Manga-strips. Graag snuffelt ze in de kleine, maar goedgevulde kast met oudere exemplaren met zo'n 50 procent korting. Marianne: 'Series die ik goed vind volg ik helemaal. Er zijn allerlei soorten series, zoals Trinity Seven en hor-

ror-strips zoals van Janji Ito. Die Japanse strips lees je van de achterkant naar voren. Ze hebben niets met het superhelden-thema, zoals in de Verenigde Staten, maar gaan veel meer uit van gewone mensen.'

Marianne is enthousiast over het kerstinitiatief van Henk: 'Geweldige actie! Ja, het is waar: door het lezen van Manga-strips leer je spelenderwijs beter Engels.'

Marianne Suliman, liefhebber van manga

Geerte Udo:

'Herontwerp de binnenstad'

BERT NAP

Jarenlang ging het bureau Amsterdam Marketing, beter bekend als I amsterdam, over de tong als de grote veroorzaker van het overtoerisme en het wangedrag door toeristen. Hun kijk op de bezoekerseconomie is echter compleet veranderd.

'De situatie die we vóór corona kenden willen we niet meer terug', zegt Geerte Udo, directeur van het bureau dat sinds 1 maart 2019 verder is gegaan als amsterdam&partners. 'We moeten herontwerpen.'

Waardevol toerisme

'Die slechte naam kleeft al heel lang aan ons', zegt Udo. 'Zoiets is heel hardnekkig, maar ik kan het wel begrijpen. Zo'n frame ben je niet zomaar kwijt. De koers van Amsterdam & Partners ligt allang niet meer bij het naar Amsterdam halen van zoveel mogelijk bezoekers. We richten ons vooral op het imago van de stad en het leggen van verbindingen.' Herontwerp bezoekerseconomie Amsterdam heet hun nieuwste rapport, dat op 26 november is verschenen. Of ze lang hebben moeten nadenken over dat woord 'herontwerpen'? Udo: 'Haha, nee eigenlijk niet. Het volgde als van-

zelfsprekend uit alle gesprekken die we hebben gevoerd met een brede groep deskundigen, bewonersorganisaties, ondernemers, culturele instellingen, en de hotel- en toerismebranche. We moeten de bezoekerseconomie beter, anders, inrichten. We willen waardevol toerisme.'

Masterplan Wonen

De coronacrisis heeft blootgelegd dat de binnenstad te afhankelijk is geworden van een eenzijdige bezoekerseconomie. Uit het rapport spreekt een grote urgentie. En de adviezen en voorgestelde acties zijn soms rigoureuze.

Zo vraagt het rapport om nadrukkelijk nieuw beleid rondom raamprostitutie, coffeeshops en de monocultuur van het winkelaanbod. Particuliere vakantieverbod moet voor heel Amsterdam verboden worden en er moet een 'Masterplan Wonen' komen.

Udo: 'We willen dat woningen weer voor bewoners beschikbaar zijn. Natuurlijk mag je als particulier een kamer verhuren aan een bezoeker. Daar heb ik het niet over. Maar we willen een eind aan de grootschalige woningonttrekking. Dat zet een behoorlijke rem op de bezoekerscapaciteit. En meer vaste bewoners stimuleren de plaatselijke economie.'

Verantwoordelijk ondernemen

Udo: 'Veel negatieve ontwikkelingen versterken elkaar. Je kunt het ondernemers niet kwalijk nemen dat ze in-

spelen op een grote stroom bezoekers. Maar je kunt wel wat vinden van de manier waarop ze dat doen. Te vaak zie je dat er wel veel geld aan wordt verdiend, maar dat ze zich niet verantwoordelijk voelen voor de omgeving. Het goud van de straat waarin je onderneemt maak je zo kapot.'

Dat eerdere campagnes vaak niet het verwachte resultaat bereikten schrijft Udo toe aan de versnippering van alle belangen. 'De nieuwe aanpak kan alleen slagen door de combinatie van maatregelen en door de onderlinge samenwerking van alle geledingen in de stad.'

Menselijk verhaal

Sommige bestaande initiatieven kun je volgens Udo simpelweg uitbreiden: 'Er zijn dingen die we nu al doen. Het alcoholverbod rond het weekend, dat bestaat al. Dat kun je best uitbreiden. De Bibob bestaat al. Pas dat ook toe op de winkelstraten waar nu zaken zitten die wel eens door de molen mogen.'

We Live Here vindt zij een goed voorbeeld van de zichtbaarheid van de bewoners van de stad: 'Het menselijke verhaal moet terug. We moeten ont-anonimiseren. Bewoners en ondernemers zijn elkaar uit het oog verloren.' De stad moet dus op vele punten strenger worden. 'Ja, je moet stevig handhaven op ongewenst gedrag', zegt Udo. 'Maar zorg er allereerst voor dat het imago van Amsterdam, en daarmee de bezoekerssamenstelling verandert. Handhaven staat niet aan het begin –

Geerte Udo: 'We moeten ont-anonimiseren'

maar je moet het, waar nodig, uiteindelijk wel doen.'

De stad is nu aan zet. Natuurlijk moeten er ook internationaal dingen veranderen. 'Vliegen moet duurder worden', vindt Udo. 'En treinverbindingen moet je verbeteren. Het is trouwens heel wat anders als je eerst een paar uur in de trein moet

zitten, dan dat je met een ticket van 18 euro binnen drie kwartier een feestje kunt gaan vieren op de Amsterdamse Wallen. Maar voor hogere vliegprijzen moeten we in Den Haag zijn.' Veel zal nu dus afhangen van de gemeenteraad en Burgemeester en Wethouders met de adviezen gaan doen.

Dertig jaar buurtnieuws (3 en slot): het tijdperk 2011 t/m 2020

Wat er gebeurde vóór corona

Al dertig jaar lang brengt *d'Oude Binnenstad* het buurtnieuws. In onze vorige editie blikten we terug op wat er plaatsvond in de beginjaren van de krant, tot en met het jaar 2010.

Maar wat gebeurde er allemaal op en rond de Wallen in de jaren die volgden? Hier is ons overzicht van de recentste tien jaren.

Criminaliteit, politie en veiligheid

26 mei 2011

De helft van de vergunningsplichtige bedrijven op de Wallen heeft één of meer leidinggevenden met een crimineel verleden, zo blijkt uit het eindrapport van de projectgroep Emergo. Ook is er een grote verwevenheid tussen onder- en bovenwereld.

15 april 2016

De gemeente start een – achteraf weinig succesvol gebleken – campagne tegen nepdopealers. Deze intimideren ondernemers en bewoners, lichten hun klanten op en beroven ze vaak; soms met fysiek geweld. Er is een tijdelijke dip in de straathandel als er zuivere en daardoor dodelijke heroïne te koop wordt aangeboden. Potentiële klanten haken af na een ongekende campagne met matrixborden.

23 mei 2016

Bureau Beursstraat verdwijnt. Er komt een appartementencomplex voor in de plaats. De verkoop aan een marktpartij die geassocieerd lijkt te zijn aan

topcrimineel Dino Soerel levert veel vraagtekens op. Het vertrek van het politiebureau zorgt voor veel kritiek van bewoners en ondernemers, maar ook van agenten die veel tijd verliezen als ze vanaf het nieuwe bureau aan de Nieuwezijds Voorburgwal moeten opereren. Steunposten op de Nieuwmarkt en de Oudezijds Achterburgwal (nog in ontwikkeling) moeten het gemis goedmaken.

3 september 2016

Op de Oudezijds Achterburgwal wordt een man uit Voortuizen doodgeslagen tijdens een vechtpartij. Voor de nabestaanden van de man wordt een inzamelingsactie gehouden. Maar als de verdachten worden opgepakt, blijkt uit verhoren en camerabeelden dat juist het groepje uit Voortuizen uit het niets de vechtpartij was begonnen. Noodweer, oordeelt de rechtbank over de hoofddader en veroordeelt hem alleen voor openlijke geweldpleging.

Prostitutie

17 september 2013

Justitie verdenkt een man (35) en een vrouw (27) uit Hongarije ervan dat ze zeker acht Hongaarse prostituees hebben uitgebuit in Amsterdam en Den Haag. De man zou bovendien een 15-jarig meisje hebben verkracht. Het is een van de vele zaken rondom mensenhandel en gedwongen prostitutie die in het afgelopen decennium voor de rechter komen.

28 juni 2014

Het project om de Wallen in Amsterdam op te knappen gaat de komende jaren zeker 140 miljoen euro kosten; het grootste deel komt voor rekening van de gemeente Amsterdam.

Het vertrouwen in het Project 1012 brokkelt nog verder af. Het sluiten van ramen roept veel tegenstand op in de prostitutiebranche en in 2015 protesteren sekswerkers. Later gaat het stadsbestuur steeds meer denken over alternatieve prostitutielocaties en het sluiten van ramen.

Opmerkelijk

11 januari 2015

De definitieve sluiting van de roemruchte Argosbar, al sinds de jaren vijftig gevestigd in en nabij de Warmoesstraat, staat symbool voor de teloorgang van de homoscene in deze buurt. In het afgelopen decennium sloten ook andere uitgaansgelegenheden voor homo's zoals de Stablemaster, de Cockring, Casa Maria en de Getto. In 2018 zal ook fetishwinkel Mr. B uit de Warmoesstraat vertrekken. Alleen de Eagle bar en de Dirty Dicks houden nog stand, net als The Queens Head op de Zeedijk. Daar verdwijnt echter de populaire hangout Café De Engel.

22 september 2015

Koningin Máxima opent het vernieuwde en uitgebreide museum Ons' Lieve Heer op Solder. Mede door het succesvolle Red Light Jazz Festival lijken de Wallen voor een ander publiek steeds aantrekkelijker te worden. Andere instituten krijgen het steeds moeilijker. Het Bethaniënklooster, jarenlang po-

dium voor klassieke muziek, wordt verbouwd tot appartementencomplex. De Oude Kerk trekt een nieuw publiek met vaak controversiële blockbuster-tentoonstellingen, maar verliest het monument zelf uit het oog. Belangrijke buurtwinkels zoals Van Geels en houthandel Schmidt verdwijnen. De historische drogisterij Jacob Hooy wordt op het laatste nippertje gered.

16 april 2016

Langaamaan dringt het besef door dat het centrum kraakt onder de toeristensunami. De gemeente gaat de strijd aan met de wildgroei aan wafel- en ijswinkels. Rondleidingen worden aan banden gelegd, de IAmsterdam-letters gaan naar de gemeentewerf en er wordt niet langer reclame gemaakt in het buitenland. Veel coffeeshops moeten hun deuren sluiten. Het helpt allemaal weinig. Pas met de covidcrisis in 2020 duiken de bezoekersaantallen naar beneden.

Indian restaurant Samrat

Wachtwoord: 'coronakorting'

MIRJAM BOELAARS

Voor nu het alweer vroeg donker wordt, valt de vrolijke kerstverlichting in de Bethaniëndwarsstraat op. Hier is al 29 jaar het Indiaas restaurant Samrat gevestigd. Sinds 2019 is Bhushan Nath de eigenaar.

Bhushan heeft de zaak overgenomen van een vriend. Die had met hem samengewerkt in het Park Hotel, hem gevraagd te komen helpen en hem uiteindelijk aangeboden om zijn zaak voort te zetten. Van origine Bengalees en uit Calcutta afkomstig, woont Bhushan sinds 21 jaar in Nederland. Hij werkt samen met zijn chef Bhisu, die zeer veel kennis heeft van de originele Indiase keuken.

Pittig

Voordat de coronapandemie uitbrak liep het restaurant Samrat uitstekend. Veel mensen wisten dit gezellige zaakje in een zijstraat van de Oude Hoogstraat goed te vinden. Ook buurtgenoten kwamen er vaak, om te eten of om iets mee te nemen.

Een goed contact met zijn burens vindt Bhushan vanzelfsprekend: 'Als je elkaar kent als burens, kun je elkaar makkelijker even aanspreken wanneer er iets is.' Bhushan weet ook precies op te noemen, wie waar in de buurt woont en wat zijn of haar favoriete gerechten zijn. De buurtgenoten houden van pittig, weet hij. Sommigen willen hun gerechten zelfs zo pittig, dat hij dit zelf niet eens lekker zou vinden. Maar: de klant is koning.

In deze coronatijd gebruikt hij al zijn creativiteit om zijn klanten te blijven bedienen. Na de versoepeling van de regelgeving in de zomer kon hij nog gasten ontvangen in zijn zaak en op het gezellige terrasje, maar momenteel zijn de gerechten alleen af te halen. Op een speciale dag in oktober konden de buurtbewoners zelfs kiezen uit drie maaltijden met korting; dat nieuws ging als een lopend vuurtje via de social media, en het was een groot succes.

Momenteel loopt er een actie met 15 procent korting op alle gerechten van de afhaalmenu's, inclusief de drankjes. Bestellingen met alcoholische drankjes wel voor acht uur 's avonds afhalen, want daarna geldt een verkoopverbod voor alcohol. En van tevoren bestellen, telefonisch of via de website, met het wachtwoord 'coronakorting'.

www.samratrestaurant.nl

Afhalen met coronakorting

Foto: René Louman

Quintin Haak: 'Het enige wat je zelf hoeft te doen is de tafel mooi dekken'

Foto: René Louman

Amsterdam Deli Hemelse gerechten

In dit uitzonderlijke jaar hebben we behoefte aan fijne kerstdagen. Een feestelijk kerstdiner is ook best mogelijk, maar wat te doen nu we niet met een groot gezelschap kunnen samenkomen of als je opziet tegen het koken van zo'n kerstmaaltijd?

Het team van restaurant Hemelse Modder heeft een heerlijk vijfgangen kerstmenu samengesteld. Ook voor vegetariërs is er veel te genieten, vertelt eigenaar Quintin Haak. 'We kunnen de passende heerlijke wijnen verzorgen. Het enige wat je zelf hoeft te doen is de tafel mooi dekken en kaarsen aansteken – en zo wordt het een sfeervol kerstdiner.'

Uitgedaagd door de coronabeperkingen is Haak samen met zijn team 'Amster-

dam Deli' begonnen: de menukaart is veelzijdig en toegesneden op de donkere dagen voor kerst, en verder wordt er vooral gekookt met lokale ingrediënten. De maaltijden worden thuisbezorgd. 'Het betekent voor ons een nieuwe manier van werken, maar inmiddels is iedereen bij Hemelse Modder al helemaal gewend aan de dubbele kaart.' Er liggen ook al plannen klaar om gasten in het restaurant te ontvangen zodra dat weer veilig kan – Haak en zijn team kijken daar naar uit.

Bestellen kan via amsterdamedeli.nl of hemelsemodder.nl. Er zijn ook kookboeken van Hemelse Modder verkrijgbaar, culinair verantwoorde kerstcassoulet met recepten om toch zelf aan de slag te gaan.

Restaurant aan huis

Eerst de cassoulet, daarna de afwas

We kennen het inmiddels wel. Je wilt lekker gaan eten in een restaurant in de buurt ... maar ja, dat kan gezien de omstandigheden nu even niet. Dat wordt dus bestellen, afhalen of laten thuisbezorgen. Maar toch is ook dat geen één-twee-drietje.

Je stapt op de fiets en je komt even later thuis met een maaltijd voor vijf personen, terwijl je voor vier personen had besteld. Dat merk je pas als iedereen zich net aan tafel heeft genesteld en de glazen zijn gevuld. Dan stap je niet te-

rug op de fiets. Maar een schuldgevoel blijft knagen: heeft iemand anders dan te weinig gekregen?

Via je bestelling wil je ook restaurants in de buurt steunen. Maar bij wie begin je? Zoveel restaurants, zoveel keuze. Althans bij ons, want dat is in andere stadsdelen wel anders. Zo vormden zich rond de Wallen op de eerste dag van de lockdown plotseling lange rijen voor de vele coffeeshops; maar bij het Amstelveld stond er één lange rij voor de afhaal van één restaurant. Sommige restaurateurs blijken een

gaarkeuken van sterrenniveau te zijn. De cassoulet bijvoorbeeld, een Franse stoofschotel, is bij restaurant Le Hollandais aan de Amstel zo'n kaskraker dat je op een zaterdagavond hier bijna niet tussen kunt komen als je wilt bestellen. In het oude centrum is de goede smaak soms wat verder weg. Aan burgers en spareribs is er geen gebrek, maar van maaltijden waar je het linnen voor op tafel legt en een goede fles uit het rek trekt is er minder aanbod. Eendenbout of een mooie witte vis? Daar moet je even naar zoeken.

Maar kwaliteit is er wel degelijk, bijvoorbeeld bij Hemelse Modder aan de Oude Waal. Of bij Mappa en The Lobby in de Nes. En anders is nog altijd de oriëntaalse keuken rijk voorhanden, zoals bij Oriental City of New King.

Wel moet je zelf op afstand bestellen en tafeldekken. Ook zijn de afhaalprijzen niet lager dan de prijzen waarvoor het restaurant alles opdiend. Daar moet je in deze tijd misschien niet over zeuren, maar het gaat wel door je hoofd als je zelf de afwas moet doen.

Nee, maaltijden afhalen háált het toch niet bij de echte restaurantervaring en die beleving is iets om verlangend naar uit te kijken.

Jasper Derksen van City Records: 'Het is net als postzegels verzamelen'

TEKST EN FOTO: HANS VAN DAALLEN

Alweer zo'n acht jaar geleden keek Jasper Derksen naar zijn flinke collectie vinylplaten en maakte een wel heel dappere afweging: ga ik na een reorganisatie bij de bank verder in de bankwereld, of gooi ik het roer om en ga ik iets met mijn passie doen? Rond zijn veertigste besloot hij voor het laatste te kiezen. Dat werd City Records op Geldersekade 100 A.

Derksen begon in wat nu het Aziatische MAI Hotel is, ook op de Geldersekade. Dat was toen een Chinees warenhuis met kleine winkelruimtes. 'Ik kwam daar in een soort antakraakconstructie, voor een prikkie. Het zou voor ongeveer een jaar zijn, maar toen eindelijk de vergunningen voor het hotel rond waren kwam de buurt in opstand, waardoor ik langer kon blijven zitten. Ik heb

om te beginnen in België een collectie van 1500 elpees aangeschaft, kringloopkwaliteit, dus bagger, maar het ging me om het plaatje van een winkelruimte met volle platenbakken.' De winkel heeft twee jaar in de kleine ruimte gezeten. Daarna hoorde Derksen dat een kunstgalerie op nummer 100 er mee ging stoppen. 'Ik heb toen NV Zeedijk aangeschreven en gevraagd of ik de winkelruimte mocht huren.'

Hek van de dam

Derksen is blij dat er ook veel andere platenzaken in de buurt zitten: Record-Friend, Vintage Voodoo, Red Light Records, Black Gold, Zwart Goud en Mary Go Wild.

'Want dan komen dagjesmensen een rondje doen. Je hebt toch allemaal net weer wat andere dingen staan. Mijn ding is Jazz, maar ik heb ook veel blues, rock, pop, soul, wereldmuziek en ook wat klassiek. Ik heb alleen geen house en dance. Als ik alleen mijn eigen hoek, Jazz, zou hebben zou ik het niet redden.'

Hij is trots op zijn winkelvoorraad: 'Die heb je niet in korte tijd, dat bouw je langzaam op. Net zoals je dat doet met het opbouwen van een goede klantenkring.' Zelf is Derksen eigenlijk van de cd-generatie. 'Toen ik mij echt in muziek ging verdiepen was dat al in het cd-tijdperk. Pas vanaf 2000 ben ik weer platen gaan kopen. Toen was er een eerste ervaring met plaatjes. Ik kocht in die periode mijn eerste platen en

toen was meteen ook het hek van de dam. Ik kocht alles wat los en vast zat, omdat ik heel veel leuk vind.'

Godsvermogen

Eind jaren negentig tot ongeveer 2005 werd er heel weinig op vinyl geperst. Dat er toen überhaupt nog vinyl geperst werd kwam voornamelijk door de dj's in de dance scene, die met vinyl bleven draaien. Ook kwamen er nog wel wat andere muziekstromingen uit op vinyl, maar de oplages uit die periode zijn heel laag en van sommige albums zijn er zelfs helemaal geen persingen uit die tijd. Dat is dus zwart goud. 'Vinyl uit die periode en in goede staat', zegt Derksen, 'dat is nu een godsvermogen waard omdat er zo weinig van zijn.' Een aantal jaren geleden was de vinyl-hype echt op z'n hoogtepunt en werden er door de platenindustrie enorm veel platen (her)uitgegeven. Het is soms ook een vreemde markt. 'Ik denk dat de industrie zichzelf een beetje in de voet heeft geschoten, door voornamelijk op jong publiek te mikken en soms wel 25 euro te vragen voor platen waarvan je het origineel voor 2 euro nog niet kwijtraakt.'

'The devil is in the details. Collectors, dat zijn freaks. Het is net als postzegels verzamelen', vindt Derksen. 'Sommige mensen kopen de eerste persing, en vervolgens ook de goedkope heruitgave of de cd om zelf te draaien. En die elpee komt nooit meer de kast uit.' Ach, je bent liefhebber of niet.

Jasper Derksen: 'Collectors, dat zijn freaks'

Verhalenwandeling

35 jaar NV Zeedijk

NV Zeedijk viert in december het 35-jarig bestaan en trakteert op een bijzondere stadswandeling. Tien markante Amsterdammers, onder wie oud-burgemeester Job Cohen, Patta-oprichter Edson Sabajo, voormalig wijkagent Joep de Groot en stadsdichter Gershwin Bonevacia, vertellen in een digitale audiotour het verhaal van 'het echte Amsterdam'.

Alle bijzondere verhalen over de favoriete plekken in de binnenstad schetsen samen een beeld van de buurt, waarbij de rijke geschiedenis van de Zeedijk de verbindende schakel vormt tussen de persoonlijke verhalen. Zo komen onder andere het Joodse verleden, de Sint Olofskapel, café 't Mandje, de Waag en de Oude Kerk aan bod. Deelnemers aan de audiotour kun-

nen zelf een route uitstippelen aan de hand van een kaart op de website www.stadswandeling.amsterdam.

Oordopjes

Gewapend met mobiele telefoon en oordopjes of koptelefoon gaat de wandeling op eigen tempo langs de verschillende locaties. Daar eenmaal aangekomen is een klik op de digitale kaart voldoende om naar het bijbehorende verhaal te kunnen luisteren. De wandeling duurt ongeveer één uur en is kosteloos.

Audiotour

Janny Alberts, directeur van de NV Zeedijk, vindt het belangrijk dat Amsterdammers weer trots op de binnenstad zijn: 'De wandeling is een coronaproof cadeau aan de stad Amsterdam en haar inwoners. De audiotour is dan ook een ode aan de Amsterdamse binnenstad. De stad zit vol prachtige mensen met inspirerende verhalen die verteld moeten worden. Want als we één ding geleerd hebben de afgelopen 35 jaar is het: Amsterdam maken we samen.'

Volgens Alberts moeten mensen weer het uitgangspunt voor beleid vormen in plaats van het geldelijk gewin. De sfeer en de veiligheid op straat zijn zeer gebaat bij betrokken bewoners en ondernemers. Dat is het uitgangspunt om te werken aan een betere balans in de buurt. Alberts: 'De overheid hebben wij wel nodig om samen te werken. En het is belangrijk om een haalbaar einddoel voor ogen te hebben. Dan heeft deze buurt echt de toekomst.'

Zie voor de verhalenwandeling www.stadswandeling.amsterdam.

Durty Nelly's

GRAAG VERWELKOMEN WE U IN DURTY NELLYS! BIJ ONS U KUNT GENIETEN VAN ALLE POPULAIRE SPORTWEDSTRIJDEN DIE WE UITZENDEN OP 14(!) GROTE SCHERMEN.

OOK KUNT U BIJ ONS GENIETEN VAN EEN ENORME SELECTIE AAN BIEREN, WIJNEN, WHISKEYS EN MEER.

WARMOESSTRAAT 115-117

Je zou je poten uit je k . . . lopen om hier een borrel te kopen

cafe De Zeevaart

O.Z. Achterburgwal 28 AMSTERDAM

Rinus Wil Rob

Jij. Wij. Blij.

Vrijwilligers Centrale Amsterdam

Kies uit meer dan 1000 leuke vrijwilligersklussen in de stad

020 - 530 12 20 | amsterdam@vca.nu | www.vca.nu

de koffie schenkerij

Genieten van goede koffie, heerlijke zoetigheden, een lekker broodje of biologische soep? Dat kan bij ons in de sacristie van de oude kerk! Binnen proef je de historie van deze prachtige plek en bij mooi weer is het genieten in het pittoreske tuintje. Graag tot ziens!

Oudekerksplein 27, de Wallen
Facebook.com/koffieschenkerij
Instagram: @de_koffieschenkerij

WIJS & ZONEN

Hofleverancier

ZEEDIJK 43

佳利印刷 KELLY PRINTING & COPY

PRINTING, WEBSITE (HOSTING), DIGITALE MENU'S / BESTELSYSTEEM EN MEER...

Momenteel werken we alleen op afspraak!

020 6273354
info@kellyprinting.nl
www.kellyprinting.nl

WE ZIJN VERHUISD!

Na 32 jaar onze diensten te hebben verleend in het hart van Amsterdam, zijn we verhuisd en blijven we onze klanten bedienen vanuit ons nieuw kantoor in Westpoort (4701) Amsterdam.

Nieuw-Zeelandweg 5B-2
1045 AL Amsterdam (Westpoort 4701)
Beschikbaar en gratis.

jemi bloemenwinkel

warmoesstraat 83a amsterdam
020 - 625 60 34 www.jemi.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Abonnementen
- Trendy boeketten en arrangementen
- Bloemen lunches
- Workshops
- Bezorgservice voor binnen- en buitenland

25% KORTING!

OP ONS GEHELE ASSORTIMENT*

BEZOEK ONZE WINKEL, OF GA NAAR: WWW.COMICS.NL EN GEBRUIK HENK ALS KORTINGSCODE.

*OP VERTOON VAN DEZE ADVERTENTIE. GELDIG T/M 31 JAN 2021. NIET VAN TOEPASSING OP SALE.

Henk

COMICS & MANGA
ZEEDIJK 101 1012 AV AMSTERDAM
WWW.COMICS.NL

Gemeente Amsterdam

Wilt u informatie over uw buurt?
Kijk dan op www.amsterdam.nl/buurten. Vervolgens vindt u uw gebied door te klikken op de kaart of uw postcode in te vullen.

U kunt zich abonneren op de wekelijkse digitale nieuwsbrief van stadsdeel Centrum via www.amsterdam.nl/nieuwsbrief

Informatie over de stadsdeelcommissie van Centrum vindt u via amsterdam.nl/centrum onder het kopje stadsdeelcommissie.

U kunt de gemeente bellen via 14 020 op werkdagen van 08.00-18.00 uur. Bij noodgevallen en overlast kunt u 24 uur per dag bellen. Meer informatie en het contactformulier om te mailen vindt u via 'Contact' op www.amsterdam.nl

Volg stadsdeel Centrum op Twitter via @020centrum en klik op 'Vind ik leuk' op de Facebookpagina van stadsdeel Centrum Amsterdam.

Voor vragen over afval en reiniging belt u 14 020. Online een melding doen over beheer en onderhoud openbare ruimte kan via meldingen.amsterdam.nl

Openingstijden en locaties van de Stadsloketten: www.amsterdam.nl

ANTIQUARIAAT A. KOK & Zn.

Oude Hoogstraat 14-18
1012 CE Amsterdam
telefoon 020 - 623 11 91
fax 020 - 623 28 09
e-mail: kok@xs4all.nl
internet: www.antiquariaatkok.nl

In- en verkoop van prenten en boeken. Specialisaties o.a. Kunst, Letterkunde, Architectuur, Archeologie, Topografie, Etnografie & Biologie.

Zeedijk 35 JAAR

In het kader van ons 35-jarige jubileum trakteren we op de stadswandeling 'Het echte Amsterdam': een digitale audiotour die het verhaal vertelt van onze mooie binnenstad, door de ogen van tien Amsterdammers. De wandeling wordt kosteloos aangeboden op www.stadswandeling.amsterdam

Veel plezier bij de wandeling, en bovenal: alle goeds voor 2021!

Op onze website www.nvzeedijk.nl vindt u informatie over het werk van NV Zeedijk

1012 AR Amsterdam
+ 31 (0)20 625 84 67
+ 31 (0)20 620 33 49
info@nvzeedijk.nl
www.nvzeedijk.nl

JAN IJSKES FUNDERINGSTECHNIKEN "DE COOGH"

lid van Bouwend Nederland

- Plan ontwikkeling, constructeur en vergunning aanvraag.
- Trillingsarm heien en trillingsvrij persen Ø114 t/m Ø406 mm.
- Inpandig aanbrengen van stalen damwand.
- Heimachines met een doorrijdbreedte vanaf 63 cm.
- Minimale werkhoogte 1,35 meter.
- Funderingsherstel inclusief sloop en betonwerkzaamheden.
- Opvijzelen en rechtzetten van woning en gebouwen.
- Paaladvies en paal controleberekeningen.

FUNDERINGSSPECIALIST

Daam Schijfweg 22-24, 1507 BD Zaandam
Tel.: 075 - 616 39 04, Fax: 075 - 635 67 62
info@decoogh.com / www.decoogh.com

DE FIETSENMAKER R. BANKRAS

BATAVUS-SPARTA-TREK-AZOR-CORTINA FIETSEN BOSCH EN SHIMANO E-BIKE SPECIALIST

Reparatie en onderhoud van alle soorten fietsen

Nieuwe Hoogstraat 21-23
Tel: 020 6246137
www.bankrasbikes.nl

Café 't Mandje moet blijven

WANDA NIKKELS

Leuk is het niet, bedelen. Maar eigenaresse Diana van Laar van café 't Mandje op de Zeedijk had geen andere keuze. Met een fundraisingsactie wist ze in november 2020 duizenden euro's op te halen. Met dat geld heeft ze elk geval flink wat rekeningen kunnen betalen, waardoor het café niet definitief dicht hoeft.

Gesloten is 't Mandje al een hele tijd. Vanaf dag één van de coronacrisis in maart, en ook in de zomermaanden – toen de horeca onder voorwaarden open mocht – is het historische café dicht gebleven. Reden: de ruimte is zo klein dat de anderhalvemeterregel niet is te handhaven. Van Laar: 'Je hebt dan zó weinig klanten. Zelfs met een klein terrasje zul je misschien 20, 30 procent van je omzet draaien. Maar al je kosten blijven hetzelfde.' De marges van een klein café zijn sowieso beperkt, zegt ze. 'Een vergunning

voor 't Mandje is even duur als voor een *grand café* als De Jaren.'

Bet van Beeren

Soep verkopen voor de deur zag Van Laar zichzelf niet doen. Bovendien, de buurt is uitgestorven: passanten zijn er nauwelijks. Een groot terras voor de deur was ook niet mogelijk, omdat de Zeedijk een doorgaande fietsroute is. De straat zou te smal worden.

Het plan om met buurtcafés samen een terras te exploiteren op de Nieuwmarkt leek aanvankelijk de oplossing – maar ketste uiteindelijk af op de zaterdagmarkt. Die wilde niet opschuiven. 'En juist van het weekend moet je het hebben', zegt Van Laar. Zo liepen alle mogelijke oplossingen stuk op regels, gebrek aan flexibiliteit en een zwalkend overheidsbeleid.

Dat laatste zit Van Laar wel het meest dwars. Het maakt haar woedend hoe met name de landelijke

Foto: René Louman

overheid 'volkomen schijt' heeft aan de horeca. Daar kan de steunregeling vanuit de staat, die toch al met veel vertraging wordt uitbetaald, weinig aan veranderen.

'Zie ik die Rutte staan met de Koninklijke Horeca Nederland, met een gezicht van *is het uur al bijna om?*, wordt even tussen neus en lippen door gemeld dat de horeca nog langer dicht moet. En ik heb nog steeds niet officieel gehoord of de steunmaatregelen blijven.'

Met de opbrengst van de crowdfunding, haar eigen spaarcenten en wat overheidssteun kan Van Laar het

nog even uitzingen. Van Laar is de achternicht van de legendarische Bet van Beeren en het scheelt dat het café en het pand al decennialang familiebezit zijn. Maar daar komt nu dan toch door de coronacrisis mogelijk een einde aan.

Van Laar is in gesprek om het pand te verkopen aan de NV Zeedijk, die beter is toegerust om het te renoveren. De exploitatie van het café zou dan ook in de verkoop kunnen. Van Laar verwacht echter niet de hoofdprijs: 'Het is een plek met geschiedenis, die intact moet blijven. Dat kan je niet zomaar vervangen door een willekeurig nieuw concept.'

Teken de petitie Kunstencentrum W139 met sluiting bedreigd

Foto: René Louman

Terwijl er breed wordt gediscussieerd hoe de Amsterdamse binnenstad moet worden heroverd op het laagwaardig toerisme, dreigt de gemeente de stekker uit een van de weinige culturele instellingen op de Wallen te trekken. Kunstencentrum W139, sinds 1979 in de Warmoesstraat gevestigd, verliest komend jaar de

gemeentelijke subsidie en zal daarom noodgedwongen zijn deuren moeten sluiten.

In januari 2004 roemde de jury van de Amsterdamse prijzen voor de kunsten bij monde van toenmalig burgemeester Cohen W139 als 'een niet te onderschatten broedplaats, laboratori-

WANDA NIKKELS

um voor nieuwe kunst en als kweekvijver voor talent.' Daaraan is sindsdien weinig veranderd. Aan de waardering is wél iets veranderd. Wat jarenlang als de kracht van het centrum gold, wordt nu opeens gezien als een nadeel. Zo zouden de avant-garde en vernieuwing 'in zichzelf gekeerd' zijn en niet gericht op spreiding van kunst en cultuur in de stad. En dus werd de subsidieaanvraag van het Amsterdams Fonds voor de Kunst afgewezen.

'Deze afwijzing betekent 75 procent minder financiering', licht coördinator van W139 Nadia Benchagra toe. 'Bovendien komen we nu ook niet in aanmerking voor de noodsteun uit het cultuurpakket, want dat geldt alleen voor instellingen die positief werden beoordeeld door het Amsterdams Fonds voor de Kunst.'

Bakens nodig

W139 is in 1979 opgericht door een groep afgestudeerden van de Gerrit Rietveld Academie, die op zoek waren naar betaalbare en onafhankelijke tentoonstellingsruimte. Die vonden zij in een voormalig variëtheater en textiel fabriek in de toen sterk verpauperde Warmoesstraat.

Het kunstcentrum maakte snel naam als een plek waar jonge en opkomende kunstenaars buiten het officiële en overgeorganiseerde museale circuit konden exposeren. Honderden kunstenaars hebben hier ooit geëxposeerd, onder wie bekende namen

als Rob Scholte en Rineke Dijkstra. Museumdirecteuren noemden W139 in een ingezonden brief in *Het Parool* onlangs 'een couveuse voor de kunst'. 'Als daar geen (monumentale) plek meer voor is in Amsterdam, dan is er straks geen generatie kunstenaars meer die de weg van het atelier naar het Stedelijk en het Bonnefanten en grote of kleine musea in de rest van de wereld vindt.'

Niet alleen voor de kunstwereld, ook voor de buurt zelf zou de sluiting een aderlating zijn. Niet zozeer omdat het centrum direct van betekenis is voor buurtbewoners, maar zoals Benchagra het formuleert: 'Iedere buurt heeft bakens nodig, culturele plekken. Als je die opgeeft, komen ze nooit meer terug.'

W139 vecht het besluit van de gemeente vooralsnog niet aan vanwege de kosten. Geknokt voor het voortbestaan wordt er echter wel degelijk. Naast de activiteit van de eerdergenoemde museumdirecteuren hebben twee kunstenaars een petitie gestart die inmiddels al bijna 5000 keer is ondertekend. Benchagra hoopt dat de gemeente uiteindelijk toch zal bijspringen. Niet voor niets hangt er nu een reproductie aan de gevel van een werk van Iris Kensmil met de titel *Hope to see you soon*.

<https://petities.nl/petitions/behoud-w139-in-het-hart-van-amsterdam>

In memoriam

Ruud Schmidt (81)

Jarenlang was Ruud Schmidt het gezicht van de houthandel op de Oudezijds Achterburgwal. In verband met de coronamaatregelen is Schmidt in besloten kring begraven. Wie een herinnering of condoleance wil sturen aan de familie Schmidt kan gebruikmaken van het online condoleanceregister dat daartoe geopend is:

www.memori.nl/ruud-schmidt

Kam Piu Tsang (84)

Na een vermissing van enkele dagen werd op 17 november het lichaam van de Kam Piu Tsang aangetroffen in het water van de Geldersekade.

Twee dagen daarna brachten nabestaanden een offer bij de kleine herdenkingsplek waar hij gevonden is. Tsang was een bekend gezicht op de Zeedijk, waar hij vroeger een restaurant had. Tijdens zijn uitvaart legden buurtbewoners op de Nieuwmarkt witte bloemen op zijn kist.

Erwin Meijers (65)

Op 18 november bereikte ons het verdrietige nieuws dat de fotograaf en kenner van Amsterdamse grachtenhuizen Erwin Meijers plotseling is overleden aan een noodlottige val. In onze vorige editie vroeg onze redactie nog aandacht

om bijdragen te leveren aan zijn levenswerk amsterdamsegrachtenhuizen.nl. Gedurende de coronastilte fotografeerde Meijers, met zijn camera op een hoge glazenwassersstok, de gevels van de Oudezijds Voorburgwal en Achterburgwal. Wij blijven zijn werk koesteren.

Jack Cohen (86)

Op 6 december overleed Jack Cohen. Hij was vanaf 1985 een van de drijfveren achter de wederopbouw van de Zeedijk. Met grote daadkracht heeft hij, eerst als secretaris en vervolgens als

directeur van de NV Zeedijk, baanbrekend werk verricht. Daarna was hij commissaris bij Stadsgoed NV. Zijn slogan was: 'Fout geld wordt nooit goed'. Het zijn woorden die ook in het perspectief van de huidige Aanpak Binnenstad nagalmen.

Nieuwe burenen

Voor je ze leert kennen zijn ze alweer weg

OLAV ULRICH

Wonen op de Wallen valt tegen. Op de Burgwallen zijn de scores voor leefbaarheid, buurtvrede en buurtontwikkeling heel laag, en is de score voor toeristische druk heel hoog.

In het rapport *Toeristische Draagkracht van Wijken* van de Gemeente Amsterdam zijn de Burgwallen de hekkensluiter.

Dat is niet zomaar een mening. Dat zijn de feiten.

Nieuwe burenen. Soms kom je ze eens tegen. Maar voor je ze goed en wel leert kennen zijn ze vaak alweer vertrokken. De gemiddelde woonduur van nieuwkomers op de Burgwallen is maar twee jaar, het kortst van alle wijken in Amsterdam. En dat is heel jammer, want nieuwe burenen zijn het begin van nieuw leven. En goed voor

de economie.

Je vindt ze nog wel op de Burgwallen: de bakker, de slager, de viswinkel en de groentekraam.

Leuke en bijzondere winkels, aardige restaurants, een fijn café, die zijn er ook. Maar ze trekken steeds minder klanten uit eigen stad. Het zijn er nu al niet veel meer en het worden er ook steeds minder.

De meeste Amsterdammers vinden de Burgwallen geen aantrekkelijke bestemming meer om een borrel te drinken of uit eten te gaan, of om te winkelen. Te druk, te eenzijdig, te veel gericht op toeristen.

Dat is niet zomaar een mening.

Dat zijn de feiten.

Brede coalitie

De Burgwallen hebben faam verworven als kermisterrein. Badend in neonlicht, waar vrouwelijk bloot en wietpaleizen

de belangrijkste attracties zijn. Daaromheen een bufferzone met tientallen, zo niet honderden goedkope vreet- en zuipentent en prullariawinkels. En die kermis trekt tot diep in de nacht enorme aantallen bezoekers die de buurt totaal ontwrichten. De kermis is een allesverblindend monster.

Kinderen kunnen magisch denken. Ze sluiten hun ogen en het monster is weg. Of ze dichtten het monster goede eigenschappen toe. Of ze sluiten zelfs vriendschap met het monster. Maar iedereen die niet weggijkt weet dat het monster op de Burgwallen echt is. Dat het geen fijne woonbuurt meer is. Dat het de stad een twijfelachtig imago bezorgt. Daarom pleit een brede coalitie van bewoners en ondernemers voor ingrijpende veranderingen. Voor minder kermisattracties. Voor minder neonlicht.

Het stadsbestuur en burgemeester Halsema willen dat ook. Zij presenteren in december en januari plannen om de buurt ingrijpend te veranderen. Meer ruimte om te wonen, meer schoonheid, meer levendigheid, meer diversiteit. En minder ruimte voor prostitutie, wietpaleizen, wafels en prullaria.

Uiteindelijk beslissen de gemeenteraadsleden. Zij bepalen onze toekomst. Het wordt tijd dat ze de moed en de wijsheid durven opbrengen om de feiten onder ogen te zien. Zonder politieke oogkleppen en partijblinde stokpaardjes. Zodat onze Nieuwe Burenen in de niet al te verre toekomst langer willen blijven dan twee jaar.

Meningen zijn er genoeg. We zijn toe aan nieuwe feiten.

Altaarsteen komt weer boven tafel

Foto: Rebekka Mell

Museum Ons' Lieve Heer op Solder heeft na een tip, op internetveiling Catawiki, een altaarsteen gekocht die naar alle waarschijnlijkheid afkomstig is uit de zeventiende-eeuwse huiskerk. Een briefje met de aanduiding 'Nicolaus Binnen' heeft de doorslag gegeven.

Het hoofdaltaar van het museum vertoont in het houten blad een vierkante uitsparing, waar volgens katholiek gebruik een altaarsteen met relikwieën heeft gezeten. De vierkante steen die nu is aangekocht heeft precies de juiste afmetingen. Toch is het niet helemaal zeker of dit de steen is die in de kerkelijke periode van de huiskerk (1663-1885) in dit altaar hoorde.

Robert Schillemans, conservator religieus erfgoed van Museum Ons' Lieve Heer op Solder zegt hierover: 'Ik denk dat deze steen met zo'n 90

tot 95 procent zekerheid uit ons altaar komt. Allereerst klopt de maat precies. Ook de andreakruis-vorm van vier van de vijf kruisjes is een aanwijzing voor een Amsterdamse herkomst. En heel belangrijk is de oude tekst met 'Nicolaus Binnen' [de Veste] op de steen.'

De verkoper van de altaarsteen vermeldt als plaats van herkomst de vlakbij gelegen St. Nicolaasbasiliek aan de Prins Hendrikkade. Beide aan de Heilige Nicolaas gewijde kerken volgen in de tijd elkaar op. De huiskerk was 'de Nicolaas binnen de Veste'. Mogelijk is er wel een verband, zijn de relikwieën uit het altaar van de huiskerk in 1889 hergebruikt in een van de altaren van de basiliek en is de steen daarna gaan 'zwerven'. Het museum gaat de steen, die voorzien is van een zegel, onderzoeken.

Les Johns Mens Bodywear

Om uw dierbaren te verwennen met een bijzonder kerstcadeautje moet u zeker naar de high-end mens bodywear boutique Les Johns gaan, op Zeedijk 31 A. Of ga naar www.lesjohns.com

Foto: René Louman

B&W, na twee mislukkingen ... Gaat het nu wel lukken?

Als driemaal echt scheepsrecht is, moet het toch gaan lukken: de gewenste omslag in het eenzijdige aanbod aan winkels en horeca in het hart van het Amsterdamse binnenstad.

Op 24 november heeft het Amsterdamse stadsbestuur zijn Economisch Herstel- en Investeringsplan gepresenteerd. Uitvoering van dit plan zal in de binnenstad moeten leiden tot een ander soort winkels en bezoekers.

Aanvalsplan

Amsterdam wil niet terug naar de overvloed aan toeristen van vóór de coronaperiode: daarover laat het nieuwe aanvalsplan van het stadsbestuur geen enkele twijfel bestaan. De overvloed aan bezoekers is immers ten koste gegaan van de leefbaarheid voor bewoners. Ook geeft het plan duidelijk aan dat de

binnenstad kwetsbaar is, omdat het aanbod te veel gericht is op bezoekers en te weinig biedt voor Amsterdammers. Anders gezegd: als je in oost Oostpoort hebt, in zuid de omgeving van de Cuyp en in west die van de Hallen – wat heb je dan nog in het centrum te zoeken? Dit moet dus structureel veranderen, vinden B&W.

Copy paste

'Om grip te krijgen op de straat en de veranderingen is het ontwikkelen van netwerken en samenwerkingsverbanden tussen het lokale MKB, vastgoedeigenaren en de gemeente essentiëler dan ooit. Samen signaleren en werken aan herstel, kansen pakken en elkaar versterken is hard nodig om te komen tot een toekomstbestendige buurteconomie', aldus B&W.

Op zich is er met deze teksten niets mis. Sterker nog: direct aan de slag! Maar de geofende lezer kan er best een pro-

bleem mee hebben, want in principe zijn ze allesbehalve nieuw.

Ze kunnen zó copy paste overgenomen zijn uit alle kopij die door het Project 1012 is geproduceerd, met de oude voornemens uit 2009. Of uit de nota's die zijn voortgekomen uit het Programma Diversiteit van het winkelbestand, met de oude voornemens uit 2016.

Zou het dan nu opeens wél lukken, in 2021? Zou dan toch driemaal scheepsrecht zijn? Die vraag zullen B&W overtuigend moeten beantwoorden, willen de bewoners nog enig vertrouwen houden in dit derde aanvalsplan.

Netwerken en samenwerkingsverbanden bestaan in deze buurt nauwelijks meer. Hoe de gemeente zich heeft teruggetrokken uit dit gebied, staat duidelijk verwoord in een rapport van de Rekenkamer uit 2018 over het Project 1012. Die concludeert dat de gemeente haar samenwerking met bewoners en onder-

nemers grotendeels heeft afgebouwd. Met de aanbevelingen van de Rekenkamer is verder helaas niets gedaan.

Maar wat is afgebouwd, kan ook weer worden opgebouwd. Op 18 december komt de burgemeester met haar uitvoeringsplan Aanpak Binnenstad, met uitgewerkte voorstellen om de binnenstad uit de coronacrisis te leiden. Hierbij zal ook het ontwikkelen van netwerken en samenwerkingsverbanden veelvuldig aan de orde komen.

Vergunningplicht

Ook wordt er in januari een nieuwe vergunningplicht geïntroduceerd die zal moeten bijdragen aan de verbetering van het huidige winkel- en horecabestand. Hiermee kan de burgemeester branches en bepaalde straten onderwerpen aan een extra onderzoek, alvorens toestemming tot exploitatie te geven. Het gaat om zowel toekomstige als gevestigde be-

drijven, en vormt een stevige aanvulling op de bestaande Bibob-toetsing.

Draagvlak

Om nu de derde poging tot herstel in het Wallengebied wél te laten slagen, is het goed als B&W de aanbevelingen van het Rekenkamerrapport nog eens zouden doornemen:

Zorg voor een daadkrachtige organisatie.

Creëer draagvlak.

En zet alles op alles.

Dit zijn cruciale voorwaarden om ervoor te zorgen, zoals burgemeester Halsema in haar Aanpak Binnenstad-verhaal betoogt, dat de bewoners zich weer thuis kunnen voelen.

Moeten wij straks nog steeds in het weekend de stad ontvluchten? Of kunnen wij dan weer rustig thuis en in de buurt blijven?

De Vuilnisbelt

EWOUT VAN DER HOOG

De afvalcontainers op de Nieuwmarkt zijn vaak overvol. Soms zijn ze zelfs defect. Het gevolg is dat er rondom die bakken karton, glas en plastic wordt neergezet. Daarover klagen helpt nauwelijks, want de gemeente lijkt doof voor klachten. Maar actiegroep Wallen Schoon blijft zich inzetten voor verandering.

In 2012 was het containerpark op de Nieuwmarkt ook al een zorgenkind. Toen telde Wallen Schoon hier liefst 1594 illegaal neergekwakte vuilniszakken binnen een halfjaar. Sindsdien zijn de problemen alleen maar toegenomen, zo blijkt uit meldingen van omwonenden en ondernemers.

Karton: in de fik

De grote bovengrondse afvalcontainers bij de Bantammerbrug zijn door de gemeente weggehaald, naar eigen zeggen omdat zij 'het bijzetgedrag niet onder controle kreeg'. Sindsdien moeten omwonenden van die buurt hun scheidingsafval dus helemaal naar de Nieuwmarkt brengen.

Ook hier is een grote, bovengrondse inzamelbak voor karton weggehaald. De nieuwe, ondergrondse container heeft slechts een kleine ronde inworpleuf waarin wel wc-rollen en enveloppen van de belastingdienst passen, maar geen kartonnen dozen. Die moeten door hun eigenaars dus eerst in kleine snippers worden gescheurd, voordat ze

in de buik van de afvalbak kunnen verdwijnen. En dat doet lang niet iedereen. Op deze bak staat een telefoonnummer voor het geval hij vol zit – wat bijna dagelijks het geval is. Totdat de gemeente de bak komt legen, blijven hier dus de schillen en dozen omheen liggen. Die laatste vliegen soms 'spontaan' in de fik.

Mede omdat de bewoners steeds meer via internet kopen, zeker tijdens de coronaperiode, is de kartonafvalberg de laatste tijd enorm gegroeid. Actiegroep Wallen Schoon heeft gevraagd om de inworpleuven breder te maken en de bewoners eventueel te verwijzen naar de kartonophaaldienst in de Hoogstraten.

Maar de gemeente lijkt horende doof.

Flessen: in scherven

Buurtbewoners zijn best bereid om – bij voorkeur op zaterdag – hun lege flessen naar de glascontainer te brengen. Maar die zit vaak op vrijdagavond al vol en was ook heel geschikt voor de horeca om hier, gratis en voor niks, hun glaswerk te lozen. Een volle container bleek geen reden om daarmee te stoppen. Cafés zetten hun lege flessen ook wel in vuilniszakken náást de glasbak. Na een verzoek om de glasbak frequenter te legen, doet de gemeente dit inderdaad vaker maar toch niet vaak genoeg. Soms blijven er náást de container tientallen lege flessen staan die in scherven op de rijbaan kunnen belanden, met kapotte fietsbanden tot gevolg.

Zo begint het meestal ...

Foto: René Louman

Plastic: in het restvuil

De derde container dient speciaal voor het recyclen van plastic. Hij heeft een inwendig vermaalsysteem en een 'vol-is-vol'-sensor. Maar omdat er vaak veel te grote zakken in worden gepropt, is hij vaker gestremd of defect dan bedrijfsklaar. Hierdoor verrijst ook naast deze container bijna dagelijks een uiterst milieuvriendelijk kabouterdorp van volle plastic vuilniszakken. De bak voor plastic heeft overigens volgens de gemeente zijn langste tijd gehad, omdat nascheiden uit het rest-

vuil in de afvalcentrale effectiever is. Het zou het stadsdeel sieren om dat nu al in een aardige huis-aan-huisbrief mee te delen. Dat bespaart welwillende buurtbewoners een vergeefse gang naar de Nieuwmarktcontainer.

Voor de overheid is het meestal goedkoper en handiger om het afval gescheiden te laten brengen. Prima. Maar als de containers zoveel ellende veroorzaken, gaan mensen die mijden. En de gesprekken daarover met managers,

beheerders, buurtmakelaars, projectleiders, wijkbeheerders, uitvoerders en voorlichters leveren slechts frustratie op. 'Ja, zegt u het maar. Heeft u 14020 al gebeld? En ons formulier ingevuld?'

Nou nee, Wallen Schoon doet niet aan bezigheidstherapie. Zij zal actievoeren totdat De Vuilnisbelt is opgeruimd.

Meedoen met Wallen Schoon? Mail naar redactie@oudebinnenstad.nl

Oude Kerk in de steigers

Foto: René Louman

Sinds maandag 30 november wordt er gestaag gewerkt aan de opbouw van steigers rondom de toren van de Oude Kerk: een tijdrovende klus, die naar verwachting pas medio februari zal zijn geklaard. Daarna worden tijdens een restauratiebeurt de gevels, de loden torenbekleding en het carillon onder handen genomen. Naar verwachting is het werk midden augustus 2021 klaar, met een uitloop naar oktober.

Rodekool Een kerstklassieker

- Maak de rode kool schoon door de buitenste bladeren en een deel van de stronk weg te snijden.
- Snijd de kool eerst in kwarten en halveer deze vervolgens.
- Snijd deze overdwars in flinterdunne reepjes of gebruik daarvoor een keukenmachine of mandoline.
- Kook de kool in water met wat zout (of kies voor biologisch appelsap).
- Vul een thee-ei met laurierbladeren, gekneusde kruidnagels, geplette jeneverbessen en verpulverde witte peperkorrels en laat deze meesudderden.

Laat de hoeveelheid vocht afhangen van de kookwijze: Gebruik in een gewone pan meer dan een halve liter kookvocht om de kool in 30 minuten tot een uur te stoven. Bij gebruik van de snelkookpan zijn enkele deciliters voldoende, klaar in tien minuten.

Voor de klassieke variant:

Voeg een zachtjes gefruite gesnipperde ui, twee in blokjes gesneden zure appels, een scheut wijnazijn, een eetlepel suiker of honing en een flinke klont boter toe. Proef tussendoor of de balans tussen zoet en zuur optimaal is en voeg suiker (honing) of azijn toe.

De smaak wordt extra verfijnd door de rode kool in het sap van twee of drie sinaasappels (en citrusrasp) te garen in combinatie met een flinke scheut rode port of balsamicoazijn en een lik ganzenvet; ook hier maken uien het gerecht echt af.

Rode kool is heerlijk in combinatie met gekookte aardappelen of aardappelknolselderijpuree, appelmoes of stoofperen en een mooi stukje vlees(vervanger). Er zijn allerlei variaties mogelijk, kijk ook eens rond op de biologische boerenmarkt.

Fijne kerst!

De stem van de buurt

Om technische redenen is het filmplatform The Voice of 1012 voor onbepaalde tijd verhuisd naar de website oudebinnenstad.nl. Eerder was dit groeiende beeldarchief, over het leven dat zich afspeelt in het Wallengebied, vanaf februari 2018 op een andere website te zien.

De video's voor The Voice of 1012 worden gemaakt door Eveline van Dijk en Marian van de Veen-van Rijk. Er zijn beelden van de ongekende toeristendruk, maar ook van de plotselinge coronastilte. Er is aandacht voor de veegploegen die de grachten schoonhouden, maar ook voor de afvalbergen

die sommige ondernemers en bewoners veroorzaken.

Er zijn impressies van cultuur in de vorm van Red Light Jazz, theaterfestivals, controversiële tentoonstellingen in de Oude Kerk en pop-upconcerten op een dakterras. Er is feest als een buurtbewoonster een lintje krijgt, maar ook droefenis als een markante bewoner overlijdt. Kortom, alles wat de Wallen zo'n bijzondere buurt maakt.

Inmiddels zijn er maar liefst 75 korte en langere video's te zien, die drie bewogen jaren op de Wallen in beeld hebben gebracht. We bevelen ze van harte aan. Zie de video's op oudebinnenstad.nl

THE VOICE OF 1012

Stadsgoed^{NV}

investeert in de binnenstad!

info@stadsgoed.amsterdam • tel: 020 - 588 5678 • www.stadsgoed.amsterdam

QUARTIER PUTAIN xxx

Oudekerksplein 4
Amsterdam
020 771 56 13
@quartierputain

ma 08.00-21.00
di-woe 08.00-18.00
do-vrij 08.00-00.00
zat 09.00-00.00
zon 09.00-21.00

QUARTIERPUTAIN.NL

Breakfast, coffee, lunch and drinks
AMSTERDAMS FINEST

VERENIGING

VRIENDEN VAN DE AMSTERDAMSE BINNENSTAD *met hart voor de stad*

Kom met de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) op voor:
• behoud en herstel van de historische bebouwing van de binnenstad
• het bevorderen van een goed woon- en werkklimaat

Nog steeds worden plannen gemaakt en ontwikkelingen geïnitieerd, die een bedreiging vormen voor het unieke karakter van onze binnenstad. Plannen, die het monumentale karakter aantasten of ontwikkelingen, die eerder passen in een pretpark dan in onze mooie binnenstad.

Nu meer dan ooit is het nodig voor de VVAB om op te komen voor de binnenstad.

Meer informatie over de vereniging vindt u op:

www.amsterdamsebinnenstad.nl

draag uw steentje bij en word lid!

Meld u aan als lid op www.amsterdamsebinnenstad.nl/lidworden

Adverteren?

Wilt u ons ondersteunen met uw advertentie?
Neem dan contact met ons op:

redactie@oudebinnenstad.nl

SAMRAT Indian Restaurant

Totdat we weer gasten in ons restaurant mogen ontvangen: 15% korting voor buurtgenoten bij alle gerechten en drankjes van ons afhaalmenu.

zelf ophalen: met korting,
laten bezorgen: zonder korting

Dagelijks geopend van 13:00 - 21:30 uur.
Bethaniëndwarsstraat 17
1012 CB Amsterdam
info@samratindianrestaurant.nl
tel: 020-624 6033
Zie ons menu:
www.samratrestaurant.nl

cc oude doelen

Oude Doelenstraat 11
1012 ED Amsterdam
020-3032453

CAPSICUM NATUURSTOFFEN

Oude Hoogstraat 1
Amsterdam
www.capsicum.nl
020 623 10 16

Enkel glas?

Niet van deze tijd!

Doe er wat aan.
!WOON helpt je op weg

www.wooninfo.nl/energie

ZEE DIJK 43

Hofleverancier

www.MaskshopVenice.com

Worldwide shipping
Warmoesstraat 18a
1012JD Amsterdam
+31 (0)20 320 3389
mail@maskshopvenice.com

Openingstijden winkel:
dagelijks 12.00 - 19.00 uur
donderdag tot 21.00 uur

UITVAARTVERZORGING ELEONORA RHEBERGEN

SINDS 1997

“De koning sprak kribbig:
... Maar wat is de dood?
Waarom ben ik zo bang?”

Door de dood te omarmen zijn we beter in staat om het leven te aanvaarden, met alles wat zich aandient. Wij bieden een ruimte waarbinnen al uw gedachten, verlangens, twijfels of zorgen ervaren kunnen worden, om zo tot een persoonlijk en uniek afscheid te komen.

“Leve de dood! riep het volk dol gelukkig
En ze leefden nog lang, en stierven ... gelukkig!”

uit: Ballade van de Dood, Klein Orkest

Nieuwmarkt 225
1011 MB Amsterdam

info@rhebergenuitvaart.nl
www.rhebergenuitvaart.nl

+31 (0)6 4278 2967

Ervaar de sfeer van de Gouden Eeuw
Een uniek huis met een verborgen schat
www.opsolder.nl

PASSENGER TERMINAL AMSTERDAM

Wilt u ook eens een
cruise schip zien?

Kijk op
www.ptamsterdam.com
voor de cruisekalender!

Condomerie condoomspeciaalzaak

winkel · online shop
groothandel · deskundig advies
Warmoesstraat 141 · Amsterdam
tel: 020-6274174
condomerie@condomerie.com
volg ons op FaceBook, Twitter en Instagram
@condomerie #condomerie

Het marionettentheater *The show must go on*

De geplande muzikale voorstellingen van het Amsterdams Marionetten Theater zijn vanwege de coronamaatregelen afgelast, maar toch wordt er nog steeds gespeeld.

In deze coronaperiode is het niet langer mogelijk dat alle marionettenspelers zo dicht bij elkaar op de spelersbrug staan. Ook is de veiligheid van het publiek in het geding. Daarom speelt men in het AMT nu een heel ander soort voorstelling met een kleiner team, voor een veel jonger publiek en met goede veiligheidsmaatregelen. Ook met dit kleinere team blijkt het speciale sprookjesprogramma een groot succes. Bij gezondheidsklachten blijven spelers uiteraard thuis, wordt hun rol overgenomen door collega's en kan de voorstelling toch ge-

woon doorgaan. Want: *the show must go on*.

Jan Klaassen

Het heel jonge publiek vraagt wel om een nieuwe benadering. Hoe warm je heel jonge kinderen op voor de voorstelling en hoe zorg je dat ze actief meedoen?

Wat dat betreft is het een gelukkig toeval dat Jan Klaassen, die in mei helaas van zijn vaste stek op de Dam verjaagd was, tijdelijk onderdak bij het Marionetten Theater heeft gekregen. Van hem hebben de marionettenspelers geleerd hoe je jonge kinderen actief trekt bij het spel. Het resultaat is een serie korte scènes, waarbij de kinderen hardop moeten raden welke sprookjes worden uitgebeeld.

'Toch is de toekomst ongewis', zegt

theaterdirecteur Frederieke Cannegieter. 'Het is zó jammer dat de subsidie van het Amsterdams Fonds voor de Kunst niet aan ons is toegekend. Wij betalen een relatief hoge huursom en de gemeente heeft die helaas niet aangepast. Ondertussen lopen de vaste lasten gewoon door.'

Gelukkig zijn enkele kleinere fondsen bereid geweest om bij te dragen aan het voortbestaan van het theater. 'En de steun vanuit de vaste schare van Vrienden en bezoekers van het AMT is ronduit hartverwarmend', zegt Cannegieter dankbaar.

De voorstellingen van het Amsterdams Marionetten Theater, speciaal voor kinderen van 4 tot 8 jaar, gaan ook door in de kerstvakantie. Reserveer wel op tijd: www.marionettentheater.nl.

Van klooster tot universiteit

Willem de Jong van Poelgeest

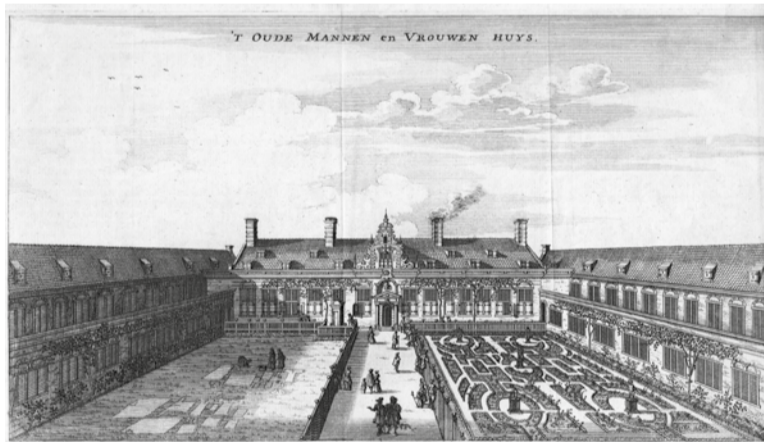
Op de plaats waar nu de Oudemanshuispoort ligt, werd in de veertiende eeuw het Oude Nonnenklooster gebouwd – ook wel Sint Mariënveld genoemd.

Drie poorters hadden in 1386 het terrein in de 'Uutterste nesse' gepacht: een driehoek ten zuiden van het stroompje de Grim. Het klooster werd hier door de priester Gijsbert Douwe op 1 april 1389 gesticht; het verrees als eerste binnen de toenmalige stadsmuren en wordt in 1389 voor het eerst in akten vermeld.

Na de Alteratie (hervorming) in 1578 kwam het terrein met bebouwing in handen van de stad Amsterdam en werd dit toegewezen aan het Onze Lieve Vrouwen Gasthuis, dat van de Nieuwendijk naar deze locatie verhuisde.

In 1601 werd op het terrein een nieuw onderkomen gesticht voor oude mannen en vrouwen. De ouderen kwamen vanaf het terrein in de Kalverstraat, waar een uitbreiding moest komen aan het Burgerweeshuis. Toegang tot het complex bood de Oudemanshuispoort, die in datzelfde jaar tussen Oudezijds Achterburgwal en Kloveniersburgwal onder het Oudemanshuis werd aangelegd.

De benodigde financiën werden bijeengebracht door middel van loterijen; dat gebeurde ook voor de vergroting en verbouwing in latere tijd. Loterijen waren toen al gebruikelijk voor het oprich-

Uit *Historische Beschryving der Stadt Amsterdam (1663)*, van Olfert Dapper

ten van allerlei instellingen.

De gebouwen zoals wij die nu nog aan de buitenzijde kunnen herkennen werden tussen 1754 en 1757 opgetrokken naar ontwerp van burgemeester mr. Pieter Rendorp. Het complex heeft vier vleugels. Het hoofdgebouw bestond uit twee achter elkaar gelegen gebouwen, waarvan het achterste dienstdeed als ziekenzaal en eetzaal.

De toegangspoort aan de Oudezijds Achterburgwal uit 1754 toont boven de doorgang een bril die verwijst naar de ouderdom. De winkelkasten in de Oudemanshuispoort werden in 1757 tussen de bogen aangelegd en verhuurd aan goud-, zilver- en boekverkopers. De dertig jaar later gebouwde poort aan de Kloveniers-

burgwal toont een vrouw met de 'Hoorndes Overvloeds' en een boek, geflankeerd door een oude vrouw en man.

Tot laat in de achttiende eeuw behield het complex de naam van Oudemannen- en vrouwenhuis, alhoewel hier alleen vrouwen waren gehuisvest. Als zodanig deed het dienst tot 1840. Het lege gebouw huisvestte daarna de Academie van Beeldende Kunsten, de schilderijenverzameling van Van der Hoop en na 1854 diverse tentoonstellingen.

In 1879 besloot de gemeenteraad met algemene stemmen dit gebouwencomplex te bestemmen als zetel van de inmiddels opgerichte Gemeentelijke Universiteit, nu Universiteit van Amsterdam.

'Mag ik nú naar buiten?', zucht mijn moeder.
'Nee mam. Dat kan niet.'
'Waarom niet?'
'Omdat er een virus is, schat.'
'Een wat?'
'Een enge ziekte.'
'Waar dan?'
'In de hele wereld, mam.'
Ze trekt met haar mond, kijkt me sceptisch aan.
'Dat zal wel. Weet je wat jij kan?'
Je kan me wat.'

Journalist en buurtgenote Corrie Verkerk (63) woont sinds 1975 in Amsterdam, maar ze kwam nog veel bij haar ouders in de Achterhoek. Haar vader overleed zeventien jaar geleden; de dementie van haar moeder begon een jaar of vier geleden met aangebrande pannetjes op het gas.

Toen de eerste lockdown een feit werd, nam Verkerk een drastisch besluit. Ze verruilde de Oudezijds Voorburgwal voor Vorden, de plaats waar ze opgroeide, en trok bij haar dementerende moeder in. Die overleed in augustus, 91 jaar oud. Voor de site van het magazine *Zin* schreef Verkerk een serie ontroerende, intieme maar ook humoristische columns over hun leven samen. 'Dag Mam' is een bundeling van die columns, voorzien van nieuwe verhalen en belevissen. Een aangrijpend document over moeder en dochter en de wereld van het grote, ongrijpbare, vergeten.

Dag Mam; € 14,95
ISBN 9789090339184.
Binnenkort verkrijgbaar, nu alvast te bestellen via www.corrieverkerk.nl

Alarm: 112

Politie en Brandweer:

Alarmnummer 112
Niet spoedeisend 0900-8844
Brandweer Amsterdam (020) 555 66 66

Kruispost (020) 624 90 31
Dierenambulance 0900-210 00 00

Wijkagenten:

Dick Eenhuizen (Wallen N.) 06 51 41 38 86
Johan Schutte (Wallen Z.) 06 20 03 52 29

Gemeente Amsterdam:

www.amsterdam.nl
Stadhuis 14 020
Gemeentelijke Ombudsman (020) 625 99 99

Stadsdeel Centrum:

www.amsterdam.nl/centrum
Algemene informatie 14 020
Meldpunt Zorg & Woonoverlast (020) 255 29 14
Aanmelden Grofvuil (020) 256 35 55
www.amsterdam.nl/afval/grofvuil/ophalen/centrum

Wijkcentrum:

www.oudestad.nl
d'Oude Stadt (020) 638 22 05

Gezondheidszorg

Ambulance Amsterdam (020) 570 95 00
Eerste hulp OLVG (020) 599 30 16
Centrale Doktersdienst 088 00 30 600

Storingen:

Openbare verlichting 14 020
Gas en elektriciteit 0800-9009

nieuws overzicht

september

29 Bekende Amsterdamse publiekstrek- kers als de Bananenbar en de Casa Rosso op de Wallen sluiten noodge- dwongen hun deuren. Openblijven is met de nieuwe coronamaatregelen niet langer de moeite waard.

oktober

11 Door het niet toekennen van subsidie dreigt het doek te vallen voor W139, het laatste podium voor experimentele kunst in de binnenstad van Amster- dam. Het centrum zit al sinds 1980 in de Warmoesstraat en de ruimte is tien jaar geleden volledig gerenoveerd.

17 Door nieuwe coronamaatregelen in Nederland en in de buurlanden daalt het bezoekersaantal op de Wallen wederom drastisch, nadat het in de zomer weer aanzienlijk drukker was geworden.

19 Het imago van Amsterdam als stad van seks en drugs moet radicaal veranderen om te voorkomen dat na corona de verkeerde toeristen terug- komen. Dat is de boodschap van het Amsterdamse bedrijfsleven in een open brief. Ondernemers op en rond de Wallen zijn verbolgen en tekenen protest aan.

20 Eén ondernemer heeft sinds het begin van de coronacrisis zeker elf toeris- tenzaken op zijn naam gezet met behulp van een notaris die eerder uit zijn ambt is gezet wegens hulp bij witwas- sen. De gemeente heeft alle signalen hieromtrent gemist. Dat meldt *De Groene Amsterdammer*.

november

4 Sekswerkers moeten vanaf woens- dagavond tien uur toch hun deuren sluiten. Dat maakt de gemeente Am- sterdam bekend.

6 Het gemeentebestuur gaat marktpar- tijen benaderen om plannen te maken voor een erotisch centrum, dat kan verrijzen in Zuidoost, Nieuw-West, Noord, Zuid of Oost. Hiermee zet burgemeester Femke Halsema een volgende stap in haar Wallenaanpak.

10 Volgens de rechtbank moet Kees M. nader onderzocht worden. Hij trapte in maart een Roemeense prostitutie in coma op de Wallen. De vrouw ligt nog steeds in coma en zal volgens art- sen snel komen te overlijden.

17 De politie vindt het lichaam van Kam Piu Tsang (84) in het water bij de Geldersekade. De man werd sinds enkele dagen vermist. Onder grote be- langstelling vanuit de buurt is de man uitgeleide gedaan naar zijn laatste rustplaats.

26 Amsterdam&Partners, het voormalige citymarketingbureau, adviseert om de bezoekerseconomie de komende jaren helemaal anders in te richten. Met bewoners, ondernemers en de cultuursector zijn aanbevelingen gedaan die ervoor moeten zorgen dat in 2025 meer mensen profiteren van de toeristische belangstelling voor de stad. Voor binnenstadbewoners moet dat tot minder overlast leiden. De voorstellen behelzen onder meer een belasting voor dagjesmensen, een voordeelpas voor bewoners en een totaalverbod op vakantieverhuur zoals via Airbnb.

december

1 Op de derde verdieping van een pand aan de Oudezijds Achterburgwal woedt een korte maar felle brand. Een bewoner moet voor onderzoek naar het ziekenhuis, maar blijkt geen koolmo- noxide te hebben ingeademd.

WONEN OP DE WALLEN

Wie? Anton Pauw en Henny Heikens.
Waar? Bethaniëndwarsstraat 11 H, sinds 2014.

GREET VAN DER KRIEKE

‘Dan zet ik op maandag en don- derdag de vuilnis buiten, in de Hoogstraat, en groet ik even het paleis op de Dam. Wie heeft dat nu?’, zegt Anton Pauw (1961). Samen met Henny Heikens (1960) is hij ruim zes jaar geleden terugge- keerd naar Amsterdam.

Ze bewonen een fijn huis in de Bethaniëndwarsstraat. De grote drommen toeristen gaan aan het bij- na vergeten straatje voorbij. Nu zijn minder decibellen op de Wallen wel- iswaar voor iedereen al prettig, maar voor deze beide heren organisten met hun gevoelige oren is dat een abso- lute must.

Anton is officieel als stadsorganist in dienst bij de stad Haarlem, een unie- ke functie die verder niet in Nederland bestaat. Hij bespeelt het orgel van de Grote of St. Bavokerk. Met groot ple- zier bespeelt hij er het beroemde Mül- ler-orgel tijdens kerkdiensten, concer- ten of talloze rondleidingen voor de wat meer bemiddelde toeristen van cruiseschepen.

Henny bespeelt op zondagmorgen het orgel in Rijswijk. In de Oude Kerk be- geleidt hij diensten en dirigeert er het koor. Verder geeft hij les aan het con- servatorium in Amsterdam en is hij al ruim dertig jaar een dag per week werkzaam in de muziekkamer op be- graafplaats de Nieuwe Ooster. ‘Vroe-

Henny Heikens (l.) en Anton Pauw

ger was het uitsluitend orgelspel, dat is nu veel gevarieerder geworden. Jawel, ik zet André Hazes op. Ik doe het graag, de dienst moet perfect verlopen!’

De liefde voor de muziek was er al heel vroeg. En als je dan als jonge-

tje wekelijks de gang naar de kerk maakt, ligt de keuze voor het orgel al snel voor de hand. Anton en Henny lopen veel door de buurt. Ze genieten van de schoonheid en zijn geweldig gelukkig in de Bethaniëndwarsstraat.

Je eigen huis in miniatuur

Een replica op schaal van je eigen (grachten)pand in je vensterbank – hoe leuk is dat? Bob ten Hoorn (75) bouwt er sinds zijn pensionering een aantal per jaar. Met uiterste precisie, op schaal en op bestelling. Zo’n 40 tot 50 centimeter groot.

Ten Hoorn neemt zijn hobby heel seri- eus. ‘Het hele proces om tot een model te komen gaat als volgt. Als ik een op- dracht heb gekregen, ga ik eerst op het internet en in mijn vele boeken spitten wat ik over het pand kan vinden. Dan neem ik ter plaatse de maten op en maak ik heel veel foto’s van details. Dit alles werk ik op de pc met enkele program- ma’s uit om tot de juiste verhoudingen te komen. En zodra dat klaar is, begint het uiteindelijke bouwen. Het doel is om zo exact mogelijk te zijn, voor zover dat op een schaal van 1:39 mogelijk is.’ Vaak moet hij tussentijds terug, omdat sommige details toch nog niet duidelijk zijn.

Schaalmodellen

Tot nu toe heeft Ten Hoorn vooral mi- niaturen gemaakt van panden op de drie Amsterdamse hoofdgrachten. Van de Burgwallen bouwde hij tot nu toe slechts één replica, namelijk van Oude- zijds Voorburgwal 57. ‘Die heb ik lang geleden gemaakt, zonder opdracht, omdat ik dat een bijzonder pand van stich- ting Hendrick de Keyser vond.’ De zeventiende- en achttiende-eeuw- se architectuur van Amsterdam heeft hem altijd gefascineerd en dan is de

stap naar deze modellen niet zo heel groot, vindt hij. Op dit moment is hij Singel 83 aan het ‘afwerken’. Daarna staat hij open voor nieuwe opdrachten, maar niet allemaal tegelijk. Want nadat er een artikel over zijn werk in De Telegraaf was verschenen, zat hij meteen voor zowat twee jaar vol.

Hoewel de miniaturen – afhankelijk van de grootte en detaillering – gemid- deld zo’n 250 euro kosten, is het wel degelijk hobbywerk, zo benadrukt Ten Hoorn. ‘Gemiddeld kost een pand me drie tot vier weken werk. Dus het is zeker geen verdienmodel.’ Hopelijk komen er in de toekomst méér

schaalmodellen van de Oudezijds Ach- terburgwal of Voorburgwal, die we dan in vensterbanken of elders kunnen be- wonderen.

Zie verder: grachtenhuisinminiatuur.nl

Bob ten Hoorn bouwde tot nu toe één replica van de Burgwallen

De redactie en
de bezorgers van
d'Oude Binnenstad
wensen u fijne
feestdagen en een
gelukkig 2021!